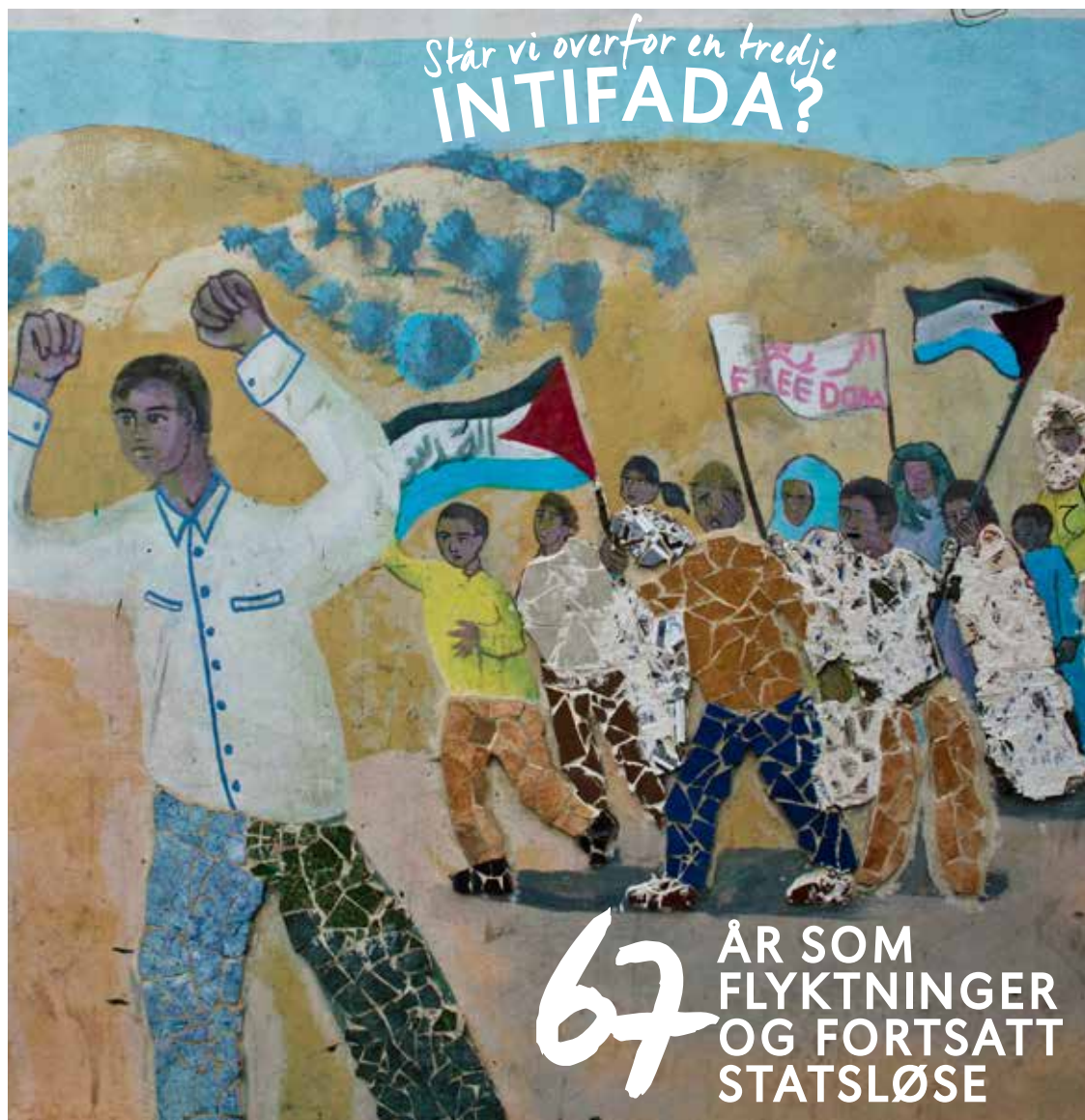

FRITT PALESTINA

MEMLEMSBLADET FOR
PALESTINAKOMITEEN I NORGE

Står vi overfor en tredje
INTIFADA?

67 ÅR SOM
FLYKTINGER
OG FORTSATT
STATSLØSE

FRITT PALESTINA NR 4. 2015

- 02 Kontaktinfo/innhold
- 03 Leder
- 04 Aktuelt
- 08 Vestbredden brenner
- hva skjer på bakken?
- 12 Ikke glem sionismen!
- 14 På åstedet for henrettelsene -
rapport fra Palkoms studietur
- 17 En tredje intifada?
- 18 Stjeling av land tilrettelegger for
annektering
- 22 Retten til å vende tilbake
- 26 Statsløs og ekskludert - å være
palestinsk flyktning i Libanon
- 30 Palestinske barn i israelske fengsler
- 30 Ship to Gaza: Veien videre
- 32 Ungdomskonferansen BDS
- 34 Om Faglig Utvalg og New Unions
- 38 Rapport fra fadderordningen
- 40 Oversikt over AU og landsstyret
- 42 Alkubi

FRITT PALESTINA

er medlemsbladet til Palestina-komiteen i Norge. Bladet sendes også til alle bidragsyttere til innsamlinga Palestinasolidaritet og Palestinakomiteens fadderordning.

Frist for stoff til bladet:

Nr. 1	5. januar
Nr. 2	5. april
Nr. 3	5. juli
Nr. 4	20. oktober

Stoff sendes til:

medlemsblad@palestinakomiteen.no
 eller Palestinakomiteen i Norge,
 Boks 9023, 0133 Grønland

Redaksjon:

Kathrine Jensen, ansv. redaktør
 Line Snekvik, redaksjonssekretær
 Marie Borgen

Layout:

Birte Bødtker/redaksjonen

Trykk:

Cicero Grafisk AS

Redaksjonen for dette nummeret
 ble avsluttet 15.11.2015

PALESTINAKOMITEEN I NORGE

Postboks 9023 Grønland
 0133 Oslo
 Besøksadresse:
 Kolstadgata 1, 0652 Oslo
 Kontortid: Man - fre. kl 8-16
 Telefon: 22 17 47 15
 Mobil: 95 96 98 74
www.palestinakomiteen.no
www.boikottisrael.no
 Organisasjonsnummer:
 984.688.172

KONTINGENTSATSER:

VANLIG MEDLEM: kr 500
 REDUSERT KONTINGENT: kr 250
 (studenter, pensjonister og arbeidsløse)
 UNGDOMSKONTINGENT: kr 100
 (ungdom født 1996 og seinere)
 FAMILIEKONTINGENT: kr 500+200
 (Kr 500 hovedmedlem + kr 200 pr ekstra medlem)

KONTONUMMER:

Hovedkonto:
 0530 28 03112
 Palestinasolidaritet:
 0532 55 41263
 Medlemskontingent:
 0539 32 08831

DET MEDIA IKKE SIER

KATHRINE JENSEN
Leder

I oktober rapporterte norske medier grundig om palestineres knivangrep på israelere. 11 israelere ble drept og flere såret som følge av palestinsk vold. Det er viktig å rapportere om slike hendelser. Like viktig skulle en da tro det var å rapportere om den volden palestinere utsettes for fra israelske bosettere, grensepolitik og militære. Men nei.

Problemet er at Israels overgrep mot palestinere har forekommet over så lang tid, og i så stort omfang, at det har blitt mer normalen enn unntaket. Det er rett og slett intet nytt under okkupasjonen, og det er ingen nyhet i en død palestinere.

La det være klart: Palestinakomiteen fordømmer angrep på sivile og mener at israelere har krav på å leve i trygghet, fri fra frykt og med sine menneskerettigheter ivarettatt. Det har palestinere også.

UTENOMRETTSLIGE HENRETTELSE OG BRUK AV KOLLEKTIV AVSTRAFFELSE

Nyhetsredaksjoner setter altså prinsippet om nyhetens verdi høyt. Det nye nå er at palestinerne slår tilbake mot okkupanten blant annet ved å angripe med kniv i ukoordinerte aksjoner. Det er fryktelig. Det er også fryktelig at disse blir skutt og drept på stedet. Man må kunne forvente av en normal anstendig rettsstat at mennesker som er skyldige i angrep på andre, stilles for retten og får en adekvat straff for sine ugjerninger.

I stedet ser vi utenomrettslige henrettelser og utstrakt bruk av kollektiv avstraffelse.

Eksempelvis blir mistenkte palestinere hus beordret ødelagt eller revet i Øst-Jerusalem som et ledd i Israels eskalering av den systematiske fordrivingen av palestinere fra området. Stillheten omkring disse perspektivene er skremmende fordi det skaper en virkelighetsbeskrivelse som tillater oss å trekke på skuldrene av døde palestinere. De er jo bare terrorister uansett. Eller?

Palestineres sinne må sees i sammenheng med okkupasjon og undertrykkelse. Det er ikke dermed sagt at all palestinsk vold skal unnskyldes, men å forstå og forklare hendelser handler om å forholde seg til virkeligheten. Og for palestinerne består den bitre virkeligheten av daglig vold fra okkupasjonsmakten Israel.

«Det er rett og slett intet nytt under okkupasjonen, og det er ingen nyhet i en død palestinere»

Hvorfor går redaksjonene så stille i dørene når det gjelder vold mot palestinere? I stor grad handler det om at kildegrunnlaget som mediedekningen baserer seg på, i all hovedsak er israelsk. På denne måten får det israelske narrativ forrang på sannheten og det bidrar til å skape et svært skjevt bilde av hva som faktisk foregår på bakken.

For det er vel ikke sånn at det er verre å drepe med kniv enn med kuler? Ser en til palestinske og internasjonale kilder kommer det fram at flere av de som er drept og skadet fordi de angivelig skal ha angrepet med kniv, faktisk ikke hadde våpen på seg i det hele tatt.

- Trebarnsmoren Israa Abed (29) ble drept med fire skudd. Hun holdt et par solbriller i hånden. Ikke en kniv.
- 17 år gamle Dania, en av de mange ungdommene som har blitt henrettet i Hebron, ble beskyldt for å angripe med kniv, men uttalelser fra vitner tyder på at hun rakk hendene i været og ropte at hun ikke hadde kniv før hun ble skutt.
- En video publisert av B'Tselem 23. oktober viser hvordan israelske soldater i flere minutter mishandlet en mistenkt, men uskyldig, palestinere i al-Bireh like ved Ramallah.
- 29. oktober rullet soldater inn i Aida flyktningleir med tanks og meldte at beboerne ville bli gasset i hjel hvis de kastet stein.

Listen av ydmykkelser, trakassering og drap er lang til det kjedsommelige.

Amnesty International kom i starten av november med en rapport som langt på vei bekrefter det

inntrykket vi har fått gjennom alternative nyhetskanaler og aktivister på bakken i Palestina og Israel.

Nå er det opp til oss å stå opp for palestinerne, og du kan bidra ved å melde til våre hjemlige medier at vi forventer at de fyller sitt samfunnsansvar og leverer et mer fullstendig bilde av hva som skjer i Palestina og Israel. □

Kilder: Mondoweiss, Maan News, B'Tselem, Euro-Mediterranean Human Rights Monitor

VI ER PÅ
INSTAGRAM!

Følg oss på
@palestinakomiteeninorge

DISSE FØLGER DU
PÅ FACEBOOK:

ELECTRONICINTIFADA

electronicintifada.net Uavhengig nyhetsnettsted med fokus på Palestina.

MONDOWEISS *mondoweiss.net* Progressiv, jødisk-amerikansk nyhetsnettsted med fokus på Midtøsten.

MAAN NEWS *maannews.com* Uavhengig, palestinsk nettavis.

Haaretz *haaretz.com*

Venstreorientert israelsk (nett)avis.

INTERNATIONAL SOLIDARITY MOVEMENT *palsolidarity.org*

Aktivistgruppe; «breaking news» og videosnutter fra Palestina.

JEWISH VOICE FOR PEACE

jewishvoiceforpeace.org

Jødisk-amerikansk aktivistorganisasjon.

BREAKING THE SILENCE

breakingthesilence.org.il

Tidligere IDF-soldater forteller sine historier.

AKULBI *akulbi.no*

Samordningskomiteen for akademisk og kulturell boikott av staten Israel.

+972 MAGAZINE *972mag.com*

Nyheter og analyser fra palestinske og israelske bidragsyttere.

BDS MOVEMENT *bdsmovement.net*

BDS NORGE *bdsnorway.net*

STOP THE WALL *stophthewall.org*

FELLESUTVALGET FOR PALESTINA *Palestina.no*

INFOFADA *infofada.no*

Partipolitisk uavhengig nettside drevet av enkeltpersoner, fokuserer på Palestina og Israel.

I SKAMMEKROKEN

EU-kommisjonen har vedtatt nye retningslinjer som krever at det tydelig skal framgå om landbruksprodukter og kosmetikk fra israelske selskaper er produsert i de ulovlige bosettingene. Vedtaket blir møtt med fordømmelse hos israelske myndigheter, som i november besluttet å avbryte flere pågående diplomatiske samtaler med EU. Benjamin Netanyahu mener på sin side at EU «burde skamme seg». Palestinakomiteen ser på vedtaket som et steg i riktig retning, og vil jobbe for at norske myndigheter følger etter. (NTB)

UNDER JULETREET

Odd Karsten Tveit:

De skyldige

- Om Israels kriger og palestinernes kamp for hjemlandet, en kamp som også flyttet seg til Europa og Norge. Her fortelles historier om skjult og åpent samarbeid mellom nordmenn, israelere og palestinere.

Sidsel Wold:

Landet som lovet alt:

Min israelske reise - Wolds personlige beretning om sine erfaringer og møter med mennesker som forandret henne - en lang reise fra kibbutzen til et liv som korrespondent i Midtøsten.

Fredrik Græsvik:

Evig Krig. Israel og Palestina - Græsvik har fulgt situasjonen i Midtøsten både som FN-soldat og som reporter. I denne boken blir vi med når han møter både mektige ledere og vanlige palestinere og israelere.

MARKERING I OSLO TIL STØTTE FOR PALESTINA

Rundt 200 hundre mennesker stilte opp utenfor den israelske ambassaden i Oslo 17. oktober for å markere sin støtte til palestinerne. Parolene for markeringen var:

- NEI TIL ISRAELS APARTHEID-POLITIKK
- NEI TIL KOLLEKTIV STRAFF
- UNDERTRYKKING FØRER TIL OPPRØR
- OKKUPASJONEN MÅ OPPHØRE
- BOIKOTT ISRAEL

Appellanter var Nikos Tavridis Hansen, leder av BDS Norge, Øystein Grønning, arkitekt tilknyttet Akulbi, Liz Yvonne Aslaksen, Fagforbundets Palestina-ambassadør, Gerd von der Lippe, landsstyremedlem i Palestina-komiteen Norge, Kari Elisabeth Kaski, Sosialistisk Venstreparti og Ingrid Marie Endrerud, AUF.

VISSTE DU ...
at palestinsk-syriske
flyktninger ikke kan
søke om å bli kvote-
flyktninger slik syriske
statsborgere kan?

Kilde: Norsk Folkehjelp

SØR-AFRIKA MED I SHIP TO GAZA

På møtet i Freedom Flotilla Coalition i Barcelona 1. november ble sør-afrikanske Palestine Solidarity Alliance tatt opp som fullverdig medlem.
– Dette er en strategisk viktig styrking av FFC. De har lagt stor vekt på å bruke sine erfaringer fra kampen mot apartheid i Sør-Afrika i solidaritetsarbeidet med Palestina. De blir en svært viktig partner for Ship to Gaza i vårt arbeid, sier Torstein Dahle, leder av Ship to Gaza Norway.

Leif Magne Helgesen:
Fra Vestbredden -
Sognepresten har markert seg som en sterk motstander av okkupasjonen. I boken deler han historier og bilder fra sin tid som deltaker i Kirkens Nødhjelps ledsagerprogram.

Susan Abulhawa:
Det blå mellom himmel og hav -
Ny bok fra forfatteren av suksessen «Morgen i Jenin». Det blå mellom himmel og hav er en magisk, realistisk slektskrønike med handling fra Gaza.

Ingrid Vik: *Guds lobby* - I boken møter vi mennesker som jobber mot abort og for Israel, og som har utnevnt venstresiden til sin fremste fiende. Troen på at de kjemper en kamp i tråd med Guds ønsker, gir dem ekstra krefter.

Foto: Bjørn-Owe Holmberg

DESPERAT SITUASJON FOR GAZAS FLYKTNINGER

Nesten 100 000 av flyktningene som bor i Gaza står overfor en ny vinter i ruinene. Familier lever under presenninger, i skur eller sammen med slektninger. Av de 20 000 husene som ble totalødelagt under bombingene i fjor, er kun ett hus gjenoppbygget.

Flertallet av innbyggerne i Gaza er flyktninger som ble fordrevet i 1948.

– Nå som vinteren nærmer seg grasser man ved tanken på hvordan disse menneskene skal overleve, sier UNRWA-talsmann Christopher Gunnes til Reuters.

Det er den kvelende blokadene av Gazastripen, sammen med manglende internasjonal bistand, som hindrer gjenoppbyggingen av Gaza etter Israels blodige angrep i fjor sommer. Gjennom 50 dager med intens bombing ble store deler av Gazas bebyggelse ødelagt, inkludert skoler, boliger, sykehus og fabrikker.

90 prosent av drikkevannet i Gaza forurenset, og antall mennesker som mottar matvarehjelp fra UNRWA har steget fra 80 000 til 860 000 de siste 15 årene, ifølge UNRWA. På toppen av dette kommer en arbeidsledighet som er på 44 prosent, en av de høyeste i verden.

– For palestinerne på Gazastripen er tilværelsen vedvarende uholdbar. Det er ingen reell politisk vilje fra det internasjonale samfunnet, som stilltiende aksepterer Israels ulovlige blokade, til å endre situasjonen.

Norge bærer et særskilt ansvar som leder for giverlandsgruppen. Det nytter lite å arbeide for å skaffe midler til gjenoppbygging når disse ikke kommer fram på grunn av manglende press på Israel som faktisk har skapt den katastrofen vi er vitne til. Norge kan ikke vente på at Israel selv skal se seg tjent med å avslutte okkupasjonen, men må innføre sanksjoner, deinvestere og boikotte Israel inntil de retter seg etter internasjonal lov, sier leder i Palestinakomiteen, Kathrine Jensen.

Norge var representert på FFC-møtet i Barcelona i november med Torstein Dahle og Jan Petter Hammervold.

KVINNEBÅT SKAL UTFORDRE GAZA-BLOKADE

Den internasjonale Freedom Flotilla Coalition vedtok 1. november at en båt der besetning og passasjerer er kvinner, skal utfordre Israels blokade av Gaza høsten 2016. Arbeidet er allerede i gang med å knytte kontakt med kvinner som kan være skipsoffiserer med de nødvendige sertifikater og papirer. I 2017 skal fiskere fra mange land utfordre blokadene med fiskerbåter, og i 2018 skal det sendes en større passasjerbåt.

– Dette vil aktivisere nye grupper og gi enda større styrke til et arbeid som Israels ledere opplever som svært skadelig for deres renommé. Netanyahu gikk amok da den lille svensk-norske fiskerbåten «Marianne» utfordret blokadene i juni, sier Torstein Dahle i Ship to Gaza Norway.

Lokallags-
spalten

VOSS DOBLET MEDLEMSTALLET ETTER MADS GILBERT-BESØK

– Et enormt løft for oss, sier leder i Palestinakomiteen i Voss, Marianne Skudal.

Mads Gilbert på Voss bibliotek.

Mange ville høre Mads Gilbert fortelle fra Gaza.

Leder av Palestinakomiteen i Voss, Marianne Skudal, sammen med Mads Gilbert.

Nesten 200 mennesker møtte opp på arrangementet, som gikk av stabelen på Voss bibliotek 29. oktober.

I tillegg til Mads Gilberts foredrag, fikk publikum oppleve Marianne Skudals fotoutstilling «Children in the sun», som viser barn på Vestbredden og i Øst-Jerusalem som kjemper for sin identitet og retten til sitt land.

– Vi er kjempefornøyde med arrangementet. Jeg tror det var ny rekord med tanke på antall oppmøtte på Voss bibliotek. Vi måtte løpe ut og finne flere stoler før vi fikk satt i gang, ler Marianne Skudal.

STOLT TRADISJON

Ved hjelp av historier og bilder tok Mads Gilbert vossingene med til Gaza og Al-Shifa-sykehuset, hvor han jobbet på spreng sammen med palestinske kolleger under Israels brutale bombing i juli og august i fjor.

– Mads holdt et utrolig sterkt foredrag, og det var mange i salen som satt og gråt underveis. Etterpå kom de bort og sa «jeg visste ikke at situasjonen var så ille», sier Marianne Skudal.

Mads Gilbert benyttet anledningen til å skryte av vossingenes engasjement for palestinerne sak.

– Voss har en stolt tradisjon når det gjelder å skaffe aktivister, sa Gilbert, og trakk spesielt fram Elisabet Sausjord og Johannes Brattebø. Sausjord er koordinator for Palestinakomiteens solidaritetsarbeid i Libanon og engasjert i Palestina-

komiteen i Tromsø, mens Brattebø har vært kirurg i Gaza.

– Dere må aldri tvile på at en liten gruppe engasjerte mennesker kan forandre verden, understreket Gilbert overfor forsamlingen, som foruten vossingene bestod av en del tilreisende palestina-venner fra området rundt, inkludert Aurdal og Lærdal. Lærdal kommune har vært vennskapskommune med Jeriko i mange år, og hver eneste ordfører siden 1997 har besøkt den palestinske byen. Under arrangementet stilte en gruppe lærdølinger opp med egen stand hvor de solgte palestinske varer.

ET ENORMT LØFT

Etter foredraget oppfordret Mads Gilbert folk til å melde seg inn i Palestinakomiteen, og mer enn 20 stykker tok oppfordringen.

– Vi er kjempefornøyde. Dette er et enormt løft for oss. Vi har jo vært et lite lokallag med bare rundt 20 medlemmer, sier Marianne Skudal, som stiftet lokallaget i Voss for snart fire år siden. Siden den gang har en liten, men enga-

«Dere må aldri tvile på at en liten gruppe engasjerte mennesker kan forandre verden»

sjert gjeng med aktivister stått på stand, deltatt i boikottkampanjer og holdt julemesser. Lokallaget skal i nær fremtid utvides til også å inkludere nabobygda Aurland i Sogn og Fjordane.

– Vi får en slags underavdeling i Aurland med en egen gruppe aktivister. Dette, i kombinasjon med de nye medlemmene vi fikk under møtet på Voss, gjør at vi vil få gjort mye mer, smiler Marianne Skudal.

TEKST: LINE SNEKVIK

DET BRENNER I PALESTINA

Den nasjonale palestinske boikottkomiteen (BNC) forklarer gjennom åtte spørsmål og svar hva som skjer i Øst-Jerusalem og på Vestbredden akkurat nå.

1. Hvordan vil dere i BNC beskrive den nåværende situasjonen på bakken?

En ny generasjon palestinere går i fotsporene til sine forfedre og reiser seg mot Israels brutale okkupasjonsregime, bosettingskolonialisme og apartheid. Dette kan beskrives som en ny fase av et folkelig opprør mot Israels statsterrorisme.

Titusener, hovedsakelig unge palestinere, har tilsluttet seg demonstrasjonene som finner sted i mer enn 65 palestinske landsbyer, nabolag og flyktingleirer. Disse demonstrasjonene foregår på tvers av det historiske Palestina: på Vestbredden, i Gaza og blant palestinske borgere av Israel. De palestinske flyktningsamfunnene i de arabiske nabolandene mobiliserer også. Noen demonstrasjoner har samlet flere enn 20.000 mennesker.

Israels reaksjon er økt undertrykkelse basert på overvel-

dende militærbruk og økende henrettelser for å kvele den palestinske motstanden. Israelske myndigheter har intensivert isoleringen av palestinske boligområder fra Jerusalem, og de har innført strenge restriksjoner på palestinernes bevegelsesfrihet. Jabal al Mukabber, en landsby i Jerusalem, er blitt avsperrert av en fem meter høy betongmur. Minst 12 veier rundt Øst-Jerusalem er blitt stengt og 12 nye sjekkpunkter rundt om i byen har blitt reist. Palestinerne blir ofte forhindret fra å bevege seg mellom store byer på Vestbredden på grunn av ad-hoc-sjekkpunkter.

2. Hvorfor har denne spenningen oppstått nå? Hva har ført til denne situasjonen?

Motstand mot en kolonialistisk undertrykkelse kan ikke beskrives som «spenninger». Dette ungdomsledede,

Ifølge palestinske helsemyndigheter har 89 palestinere blitt drept mellom 1. oktober og 18. november, inkludert 18 på Gazastripen og en i Negev. Israelske myndigheter oppgir at 14 israelere har blitt drept i den samme perioden.

folkelige opprøret er støttet av hele det politiske spekteret i Palestina og er et svar på Israels pågående etniske rensing, beleiring, rasistiske angrep mot palestinske kirker og moskeer, økte bosettinger og husødeleggelse. Israels nåværende regjering er den mest fanatiske, rasistiske nybygger-dominerte regjeringen i Israels historie. Dette har også vært en utløsende faktor. En rapport fra EU lekket til media i mars 2015 antyder at den nåværende politikken i Israel, særlig i Jerusalem, har brakt situasjonen på bakken til et farlig kokepunkt som man ikke har sett maken til siden slutten på den andre intifadaen i 2005.

Umiddelbart etter massakren i Gaza i 2014 begynte Israel å drastisk eskalere sin kolonialistiske politikk. I tillegg til den åtteårige beleiringen av 1,8 millioner palestinere i Gaza, har det skjedd en utvidelse av ulovlige bosettinger på Vestbred-

den, som igjen har ført til fordriving av flere palestinske lokalsamfunn, spesielt i Jerusalem. Dette har ført til at palestinere har blitt presset inn i egne, rasistisk segregerte områder. Israel har blant annet påbegynt en plan om å tvangsflytte 27.000 palestinere som lever i 46 lokalsamfunn i område C til tre «tilflyttningsleire». I august rev israelske okkupasjonsstyrker 145 palestinske bygninger på Vestbredden ned til grunne, noe som gjorde at 208 personer ble husløse. Ifølge FN har det ikke blitt revet så mange hus i løpet av én måned de siste fem årene. Den samme organisasjonen rapporterer at 554 palestinere har blitt husløse som en konsekvens av husrivinger på Vestbredden og Øst-Jerusalem i perioden 1. januar-12.

«I august rev israelske okkupasjonsstyrker 145 palestinsk-eide bygninger på Vestbredden ned til grunne, noe som gjorde at 208 personer ble husløse»

oktober 2015. I tillegg har 13.000 palestinske bygninger rivingsordre, hovedsakelig i område C.

Israels daglige forbrytelser mot palestinere i den okkuperte gamlebyen i Jerusalem og de nådeløse bosetternes fornedrelse av Al-Aqsa-moskeen kan ses som et ledd i den statlige okkupasjonspolitikken, og det hersker ingen tvil blant palestinere om at Israel har begitt seg ut på det som kan være den endelige fasen av den pågående endringen av status quo i Jerusalem.

3. Hvordan reagerer Israel på den palestinske motstanden?

Israels politi - og militærstyrke og de fundamentalistiske nybyggerne har brutalt angrepet palestinske demonstranter og henrettet palestinske barn og unge på åpen gate. Siden midten av september og fram til 2. november har 72 unge palestinere, hvorav 17 mindreårige, blitt drept. De fleste ble skutt av israelske okkupasjonsstyrker under demonstrasjoner. Mer enn 7000 har blitt skadet av tåregass, gummibelagte metallkuler og skarp ammunisjon. Menneskerettighetsorganisasjonen Euro-Mediterranean Human Rights Monitor har kartlagt en del av drapene utført av israelske militære, og innstendig bedt FN om å undersøke drapene. Det israelske militæret har drept palestinere for å terrorisere den palestinske befolkningen. Eksempelvis var 18 år gamle Fadi Alloun på vei hjem da han ble drept av israelsk politi på oppdrag av fanatiske, høyreekstreme israelere.

Nye israelske lover og en dominerende kultur av rasisme og hat som har blitt næret over flere tiår av det israelske samfunnet og statsapparatet, har gjort sitt til at den israelske okkupasjonsmakten har vedtatt en skyt-for-å-drepe-strategi mot palestinske barn og unge demonstranter i situasjoner der de ikke utgjør noen alvorlig trussel.

Nye regler gir israelske soldater og politi tillatelse til å skyte på demonstranter når de utgjør en «trussel mot menneskers liv.» Men demonstranternes egne liv er ikke medberget i denne politikken, ettersom palestinere rett og slett ikke blir sett på som fullverdige mennesker.

Vilkårlige drap og henrettelser mot palestinere har blitt utført av israelske styrker og av messianske jødiske militser. Lynsjing av unge menn og kvinner fordi de ser arabiske ut har økt den siste tiden. Og når offeret er palestinsk og gjerningsmannen er israelsk, blir rettssikkerheten aldri opprettholdt.

De israelske okkupasjonsstyrkene har gjennomført massearrestasjoner for å undertrykke demonstrasjonene, inkludert arrestasjoner av flere hundre barn. Et stort antall «vanlige» israelere støtter nå opp om angrep og drap på palestinere som en følge av deres egen styresmakts rasistiske oppfordringer. Israel som helhet har mistet sin maske og avslører nå sitt sanne jeg; et regime tuffet på nybyggerkolonialistisk undertrykkelse.

4. Hvorfor anklager palestinere Israel for kollektiv avstraffelse?

Palestinske og internasjonale menneskerettsorganisasjoner, deriblant Amnesty International, har fordømt den undertrykkende politikken mot sivile palestinere som lever under okkupasjon, og de har god dokumentasjon på at det ofte tas i bruk kollektiv avstraffelse. Israelske okkupasjonsmyndigheter benytter seg jevnlig av denne politikken for å slå ned på den palestinske motstanden.

I oktober oppfordret en israelsk minister til ødeleggelse av alle palestinske boliger bygget i okkupert Øst-Jerusalem, en trussel som er rettet mot nesten 40 prosent av byens palestinere. Denne husriingspolitikken, som har som mål å redusere den innfødte palestinske befolkningen i Jerusalem, har pågått i flere tiår. Nå ønsker sentrale ministre i den nåværende regjeringen å trappe opp denne politikken. Jerusalems ordfører har også oppfordret jødisk-israelske sivile til å bære våpen. Bevæpnede, jødiske fundamentalister som jevnlig paraderer gjennom gatene i okkuperte Jerusalem og truer livene til sivile palestinere mens de roper «død over araberne» får dermed bekreftet sin beskyttelse av byens ordfører. Andre byer har utestengt palestinske arbeidere fra offentlige institusjoner og byggeplasser som et ledd i den kollektive avstraffelsen.

5. Hva mener BNC om de voldelige episodene som finner sted, og spesielt fra den palestinske siden?

Roten til all denne volden er Israels lange okkupasjon og brudd på folkeretten. De som virkelig er interessert i at volden skal ta slutt, burde arbeide for å avskaffe Israels undertrykkende regime, slik apartheid ble avskaffet i Sør-Afrika. Da vil det bli en slutt på den innledende volden utført av undertrykkeren, og de undertryktes motstand vil opphøre. Å fengsle og fordrive millioner av palestinere inn i rasistisk segregerte områder (bantustaner) på Vest-

bredden, inkludert Øst-Jerusalem, eller i Gazas fangeleir og nekte dem grunnleggende menneskerettigheter, er en sikker oppskrift på kollektiv motstand og opprør.

6. Er dere ikke enige i at palestinere burde stoppe det voldelige opprøret for å overbevise verden om at de virkelig ønsker fred?

Som Josh Ruebner fra «US Campaign to End the Israeli Occupation» sier det:

«Det finnes ingen eksempler i historien på at et koloniserert, brutalisert folk har akseptert sin skjebne uten at de til en viss grad har forsøkt å svare på den overveldende volden de blir utsatt for, med en slags form for vold. Å krevne at palestinere skal unnlate å ty til vold mens Israel fortsetter å trampe over dem, er å sette palestinere i en særstilling. Det er å stilltiende bifalle at palestinere ikke har rett til frihet, og det er å se gjenom fingrene på at Israel forsøker å overta hele det historiske Palestina og gjør det de kan for å utslette palestinere eksistens.»

Sett fra palestinernes perspektiv - og perspektivet til alle undertrykte lokalsamfunn rundt om i verden - må fred bygges på rettferdighet. Fred kan bare opprettholdes

«Solidariteten med Palestina forblir dermed like inkluderende og antirasistisk som alltid»

når det finnes like rettigheter for alle mennesker, uavhengig av identitet. Så lenge disse aspektene ikke er tilstede, er det ikke snakk om en ekte fred, men snarere en slags «aksept av en skjebne som undertrykt». Anti-apartheid-bevegelsen i Sør-Afrika avviste denne formen for «fred», det samme gjorde borgerrettighetsbevegelsen i USA og

de anti-koloniale kreftene i India og Algerie. Folk har kjempet mot diktatur og for demokrati helt fra Indonesia til Chile. Palestinerne lengter etter frihet og rettferdighet, i likhet med andre som har opplevd og opplever å bli undertrykt av samfunnet.

7. Hvorfor er palestinere så bekymret for «status quo» i forbindelse med Al-Aqsa-moskeen?

I motsetning til hva israelsk propaganda forfekter, så har ikke det som skjer noe å gjøre med jødiske «religiøse» rettigheter. Palestinerne er dypt bekymret for at Israel skal klare å ødelegge status quo-ordningen som falt på plass etter at Israel okkuperte Øst-Jerusalem i 1967. Denne går ut på at al-Aqsa-moskeen skal være et sted for muslimsk bønn. Det som nå skjer blir sett på som et steg i retning av økt israelsk kontroll, og som et forsøk på å stenge palestinere ute fra deler av helligdommen og fra den okkuperte gamlebyen.

Palestinere har god grunn til å være bekymret fordi lignende bosettervold i Ibrahimimoskeen i Hebron i 1994 kulminerte med en massakre av palestinere som befant seg i moskeen for å be. I stedet for å straffe de mordriske bosettere, belønnet Israel dem ved å ta kontroll over moskeen og dele den inn i jødiske og muslimske seksjoner, reservere visse veier i Hebron for jødiske bosettere, og til slutt påberope seg kontroll over Hebrons gamleby - alt under påskudd av «sikkerhet».

Jerusalem, 13. september 2015: Palestinerne raser mot israelske styrker som blokkerer tilgangen til Al Aqsa-moskeen.

Den israelske regjeringen forsøker å sette i gang en «religionskrig» ved å slippe løs messianske, jødiske grupper som oppfordrer til terror mot kristne og muslimske palestinske helligdommer og hjem. Dette er et kynisk spill for å dekke over Israels sanne natur og vinne tilbake sympati fra en verden som i økende grad skyr Israel som en paria, hovedsakelig på grunn av den raskt voksende BDS-bevegelsen.

På bakgrunn av dette har palestinerne i det store og hele opprettholdt den nasjonale frigjøringen som sin kamp og motsatt seg forsøk på å gjøre dette om til en religiøs konflikt. Solidariteten med Palestina forblir dermed like inkluderende og antirasistisk som alltid.

8. Hvilken rolle kan det internasjonale samfunnet spille?

Det mest effektive verktøyet vi har er den palestinske-ledede BDS-bevegelsen, hvis akademiske, kulturelle og økonomiske innflytelse har klart å vinne terreng og bli «mainstream» de siste ti årene.

BDS-bevegelsen kan sies å være en viktig årsak til at utenlandske direkte investeringer i Israel gikk ned med 46 prosent i fjor. Samtidig så vi en reduksjon på 24 prosent av israelsk eksport til de okkuperte palestinske områdene. Den amerikanske tanksmien RAND Cooperation spår at BDS kan koste Israel titalls milliarder dollar de neste ti årene. Å bli med i BDS-bevegelsen er derfor den mest etisk forsvarlige og effektive måten å støtte Palestina på. Målet er å skape en fred basert på rettferdighet, i tråd med folkeretten og Menneskerettighetserklæringen. □

Den nasjonale palestinske boikottkomiteen (BNC) koordinerer den globale kampanjen for boikott, deinvesteringer og sanksjoner av staten Israel (BDS). BDS-bevegelsen oppstod i 2005 da mer enn hundre palestinske organisasjoner gikk sammen for å oppfordre det internasjonale samfunnet til å legge press på Israel for å få slutt på okkupasjonen ved å boikotte Israel, trekke ut sine investeringer og sette i gang sanksjoner mot landet inntil Israel følger folkeretten og anerkjenner palestineres rettigheter.

Denne saken er hentet fra hjemmesidene til Den nasjonale palestinske boikottkomiteen (BNC), som er den største sammenslutningen av organisasjoner som arbeider for å lede og støtte BDS-bevegelsen internasjonalt. Teksten er bearbejdet og oversatt fra engelsk til norsk av Marie Borgen. Kilder: FN, The Guardian, OCHA, Amnesty International, Haaretz, Salon.com, Mondoweiss, Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, The Independent, International Crisis Group.

IKKE GLEM SIONISMEN

Hvis man virkelig skal forstå volden som nå utspiller seg mellom israelere og palestinere, må man forstå hva det sionistiske prosjektet er.

TEKST: JONAS S. IVERSEN, NESTLEDER I PALESTINAKOMITEEN

Mye har blitt skrevet om palestinsk terrorisme den siste måneden. Et anstendige forsøk på å forklare den palestinske volden, uten nødvendigvis å unnskyldde den, har vært å peke på palestinsk frustrasjon over den israelske okkupasjonspolitikken. Denne konteksten er viktig å få frem. Det er umulig å forstå og hyklersk å fordømme palestinsk vold hvis man ikke samtidig anerkjenner den daglige urett som palestinere lever under. Men vi må ikke glemme at dette handler om mer enn okkupasjonen. Den palestinske motstandskampen handler om det sionistiske prosjektet i sin helhet. Hvis man virkelig skal forstå volden som nå utspiller seg mellom israelere og palestinere, må man forstå hva det sionistiske prosjektet er, og innse at det er en høyst levende drivkraft i israelsk politikk.

FOKUS PÅ AL-AQSA-MOSKEEN

Når mediene skal forklare høstens voldssituasjonen i Israel og Palestina har det vært vanlig å ta utgangspunkt i konflikten rundt Al-Aqsa-moskeen. Da får man servert lange faktabokser om «striden om Jerusalem», som er ment å skulle gi den nødvendige bakgrunnsinformasjonen for volden, men som verken nevner ordet «sionisme» eller «okkupasjon». Leseren sitter da naturlig nok igjen med følelsen av at volden i bunn og grunn handler om religion, og at forklaringene er avgrenset til Jerusalem.

Sannheten er at de israelerne som står i spissen for denne «religiøse konflikten» er israelske nasjonalister fra bosetterbevegelsen. Det vil si ekstreme sionister som ser på seg selv som pionerene i utvidelsen av det sionistiske koloniprojektet, der fordrivelsen av palestinere og ødeleggelsen av det palestinske samfunnet som sådan er forutsetningen for å oppnå målet om en såkalt jødisk stat i «det hellige land». Det er en aggressiv politisk agenda, rettfærdiggjort med religiøse referanser.

PALESTINSK VOLD

Palestinsk vold i forbindelse med Al-Aqsa-spørsmålet handler derfor om noe mer enn bare religion. Volden blir en del av den større motstandskampen mot den israelske okkupasjonsmakten og det sionistiske prosjektet i sin helhet. Dette perspektivet gjør palestinsk vold mer forståelig, om ikke legitimt.

Noen former for palestinsk vold er folkerettsstridig og bør fordømmes, slik som knivangrep mot sivile. Når det er sagt er det viktig å huske at palestinere har rett til å gjøre motstand mot okkupasjonsmakten, også med voldelig midler, så lenge den utføres i tråd med folkeretten. Og så lenge Israel velger å opprettholde den ulovlige okkupasjonen av Palestina er Israels rett til å bruke vold mot palestinere begrenset.

SIONISMEN ER DRIVKRAFTEN

Sionismens mål om å etablere en jødisk stat på palestinsk land handler i praksis om å ødelegge det palestinske samfunnet og fordrive palestinerne fra landet. Okkupasjonen, husødeleggelsene og de ulovlige bosettingene fortsetter som et resultat av sionismen. Den palestinske volden er først og fremst motstand mot det sionistiske prosjektet, mens den israelske volden først og fremst er til forsvar for det. Sionismen har alltid vært, og fortsetter å være, et kolonialistisk prosjekt, og får i økende grad apartheidliknende strukturer. Den nåværende israelske regjeringen, som er det mest høyreekstreme og rasistiske styresettet i Israels historie, har akselerert hastigheten på dette prosjektet, med blant annet flere husødeleggelse i Jerusalem. Samtidig lar det internasjonale samfunnet Israel gå straffefri.

HVORFOR ER SIONISMEN VIKTIG Å FORSTÅ I DAG?

Mange som er kritiske til israelsk politikk har innsett at okkupasjonen er ulovlig og bør avvikles. Spørsmålet om å boikotte Israel har i stor grad vært begrenset til kun å boikotte Israel i de okkuperte områdene. Siden det ikke bare dreier seg om den israelske okkupasjonspolitikken, men det sionistiske prosjektet som sådan, er det desto større grunn til å rette boikotten mot hele Israel og inklu-

dere alle dens institusjoner.

Boikottkampanjen bør selvsagt inkludere de kulturelle og akademiske institusjonene, siden disse spiller en så viktig rolle i fortsettelsen og hvitvaskingen av det sionistiske prosjektet. Norge har et spesielt ansvar her, siden universitetet i Agder og Stavanger samarbeider med israelske universiteter om petroleumsteknologi selv når de er klar over at Israel kontrollerer palestinske gassfelt utenfor Gazastrøpen. Norsk akademisk bør se til Storbritannia, der mer enn 600 akademikere nylig skrev under en erklæring om å bryte samarbeidet med israelske akademiske institusjoner inntil Israel følger folkeretten.

STØTT MOTSTANDSKAMPEN!

Palestinerne trenger og fortjener vår støtte. Det sionistiske prosjektet er folkerettsstridig og bør sanksjoneres inntil det opphører. Dette handler ikke om hvorvidt staten Israel skal være eller ikke være, altså om Israels eksistens. Dette handler om hva Israel er og prøver å være. Den sionistiske ideen om Israel som en eksklusiv jødisk stat er rasistisk og dermed forkastelig. La oss derfor hjelpe palestinerne og andre anti-sionister med å forkaste Israels sionistiske prosjekt, akkurat som man gjorde med det rasistiske apartheidregimet i Sør-Afrika i sin tid. □

Kilder: NRK, Aftenbladet, The Guardian. Denne saken er først publisert på nettstedet Radikal Portal.

RAPPORT FRA STUDIETUR PÅ VESTBREDDEN:

PÅ ÅSTEDET DER BARN OG UNGE HENRETTEDES

Det ble mange sterke inntrykk da Palestinakomiteen arrangerte studietur til Vestbredden i oktober. - Vi har vært på åstedet for henrettelsene; vi vil huske og fortelle, sier turlleder Trine Lynggard.

TEKST OG FOTO: TRINE LYNGGARD, FRILANSJOURNALIST OG REISELEDER FOR PALESTINAKOMITEENS STUDIETURER PALESTINA

Vi vet at steiner ikke vil gjøre slutt på okkupasjonen, men det er det eneste vi har å gjøre motstand med, sier Qassam Dweik fra Jalazon flyktningeleir nær Ramallah på Vestbredden.

Han er bestevenn til Ahmad Sharaka, som ble skutt ned og drept av israelske okkupasjons soldater søndag 11. oktober under en demonstrasjon.

Det er vår første dag i okkupert Palestina. I de ti neste dagene som Palestinakomiteens studieturgruppe er her, blir flere palestinske barn og unge skutt ned og drept hver dag. Å delta i en demonstrasjon eller passere en militær kontrollpost medfører livsfare. Mange er skutt og drept bare ved mistanke om forsøk på knivstikking. Siden midten av september har 81 palestinere, hvorav 18 mindreårige, blitt drept (*kilde: Middle East Monitor, 15.11*). Rundt halvparten av disse deltok i demonstrasjoner mot muren og okkupasjon, der steiner ble møtt med dødelige våpen fra okkupasjonsstyrkene.

– Når du har vokst opp i en flyktningleir, eksisterer ikke frykt for deg, fortsetter Qassam, som talte i bestevennens begravelse.

PÅ VEI TIL SKOLEN

Et par dager senere er vi er på vei tilbake til hotellet som ligger rett overfor Aida flyktningleir, like ved separasjonsmuren og den militære kontrollsperringen nord i Bethlehem. Uka før vi kom, ble 13-årige Abdel Rahman Abdullah fra den

samme flyktningleiren skutt i hjertet og drept her av en israelsk skarpskyttersoldat. Abdel var på vei til skolen. Først benektet den israelske hæren at de hadde skutt med skarpt, senere innrømmet de at det var utilsiktet; de skulle ha drept en annen.

Israelske soldater i fullt kamputstyr står hundre meter oppe i gata og skyter ut tåregassgranater mot et titalls unggutter i gata utenfor hotellet vårt. Tåregassen velter mot oss, og vi kommer oss i sikkerhet gjennom inngangen på baksiden av hotellet. Mens vi er i lobbyen og hører smellene utenfor, blir Mutaz Ibrahim Zawahra (27) skutt i brystet av skarpe skudd og dør. Noen sier han bare gikk forbi, andre at han deltok i demonstrasjonen. Forbrytelsen han henrettes for er uansett å være palestinere, å være tredjegerasjon som er født i en flyktningleir i sitt eget hjemland.

FESTNING MOT APARTHEIDGATA

Dagen etter er vi i Hebron, i gamlebyen som er under total militær okkupasjon, hvor om lag 500 israelske bosetter-kolonister okkuperer hus under beskyttelse av mer enn 1500 israelske soldater. Vi nærmer oss den store kontrollposten som sperrer veien inn til Al Shuhada-gata, den beryktede apartheidgata som er forbeholdt israelske bosetter-kolonister som illegalt okkuperer hus langs den tidligere så travle palestinske handle- og hovedgata. Butikkene her har vært stengt i tjuen år, og de fleste palestinske innbyggerne har for lengst blitt tvunget til å flytte herfra.

Deltakerne på Palestinakomiteens studietur klare for fredagsdemonstrasjon i Bi'lin.

Sperringen er blitt til et festningverk de siste månedene, med høye betongmurer og vaktårn, gitter og metalldektorer. Bare de få palestinerne som bor igjen i gata og på Tel Rumeida-høyden rett over kan nå passere, men de blir hver gang utsatt for såkalt sikkerhetskontroll, som foruten å vise legitimasjon også betyr kroppsvitering og trakassering – og drap. 25 ungdommer, hvorav flere barn, er henrettet akkurat her og andre steder i Hebron den siste måneden.

DOKUMENTERER OVERGREP OG DRAP

Vi er med to unge gutter fra Youth Against Settlements, en ikke-voldelig aktivistgruppe som holder til innenfor sperringen, på Tel Rumeida-høyden. En av dem blir holdt igjen av soldatene mens vi står innenfor og venter. Den andre ungdommen ber oss filme og dokumentere i tilfelle det skjer han noe. Han som er blitt holdt igjen bærer på en liten bag med to digitalkameraer som han har fått av oss. Han får utrolig nok beholde dem når soldatene endelig slipper han. Denne ungdomsgruppes dystre oppgave for tida er å dokumentere overgrep og drap ved denne og andre militærsperringene i gamlebyen, og deres våpen – kameraet – blir stadig beslaglagt og ødelagt av soldatene. Men de unge dokumentarfotoogra-

fene har lært seg å svelge minnekortet i kameraet før de blir kroppsvitert.

HENRETTET FOR MISTANKE

Det var akkurat her at en fra Youth Against Settlement filmet henrettelsen av Hadeel al Hashlamoun, den 18 år gamle jenta som ble skutt ti ganger i kroppen og døde 21. september i år. Det ble påstått at hun hadde en kniv. Vitner sier hun aldri sto nær nok til å være en trussel

for soldatene, og det kan vi se på bildene. Det er en historie som skal gjenta seg i måneden framover, begrunnelsen for henrettelsene er nå ofte «mistanke om forsøk på knivstikking». Det er også her, hvor vi nå står, at Fadil Wawasmi, 18 år, blir drept av en israelsk bosetter-kolonist med tre skudd i ryggen, mens de israelske soldatene står og ser på. Det skjer

fem dager etter at vi var der. Youth Against Settlement filmer minuttene etter at skuddene ble avfyrt. Videoen som gikk verden over, viser at en av soldatene gir den andre en gjenstand, men filmen er for uklar til at vi kan se om det er en kniv. Drapsmannen blir ikke pågrepet, og på videoen står han sammen med soldatene mens han fortsatt holder pistolen han skjøt med. I Hebron bærer alle israelere våpen, for de er enten bosetter-kolonister eller soldater. ▷

«Uka før vi kom, ble 13-årige Abdel Rahman Abdullah fra den samme flyktningeleiren skutt i hjertet og drept her av en israelsk soldat»

Her, ved denne militærsperringa og andre sperringer i Hebron, har mer enn ti unge palestinere blitt henrettet den siste måneden.

Vi kan gå uhindret gjennom militærsperringen foran inngangen til al Shuada-gata, der bosetter-kolonistene bor. Palestinerne risikerer å miste livet.

Som den israelske avisa Haaretz skriver, det er få israelere som blir skadet i Hebron, fordi «angriperne raskt blir uskadeliggjort». Og som avisa sier: Mediedekning i Israel av drap på palestinere er minimal når ingen israelere blir skadet eller drept.

«EKSTREME OG LOVLØSE TILTAK»

Amnesty International har dokumentert minst fire tilfeller den siste tida der palestinere ble skutt og drept av israelske styrker når det ikke var noen umiddelbar fare for liv. «I noen tilfeller ble personen etterlatt til å blø i hjel på bakken uten å bli gitt medisinsk assistanse, noe som er brudd på forbudet mot tortur og annen mishandling», sier Amnestys sin uttalelse.

«Det virker om som om israelske styrker i noen tilfeller har revet i stykker regelboka og henfalt til ekstreme og lovløse tiltak. De bruker i økende grad dødelig makt mot enhver som de oppfatter som en trussel, uten å forsikre seg om at trusselen er reell», sier Philip Luther, direktør for Amnesty i Midt-Østen og Nord-Afrika.

Han påpeker at israelske styrker bryter internasjonale standarder ved å skyte for å drepe når det er totalt ubegrunnet. «Israelske styrker må stoppe dette mønsteret av lovløse drap og stille de ansvarlige for retten,» sier han. Både FNs høykommissær for menneskerettigheter

og FNs spesialrapportør for menneskerettigheter i de okkuperte områdene uttaler at Israel bryter internasjonale menneskerettsstandarder som retten til liv og sikkerhet ved utstrakt bruk av skarpe skudd og overdreven bruk av vold mot demonstranter og palestinere som er mistenkt for eller utfører knivstikking. I stedet for å bli arrestert og tiltalt, blir de skutt.

Tilbake på gateplan ved militærsperringen inn til al Shuhada-gata i Hebron er alle blodspor fjernet den dagen vi er der, men fire militærkjøretøy og et titalls soldater med maskingevær og fingeren på avtrekkeren vitner om at de er klare til nye angrep på barn og unge. Og dagen etter og i ukene framover flyter blodet igjen i denne gata. Vi må nå ta farvel med våre modige venner fra Youth Against Settlement. De får bare lov til å gå noen meter sammen med oss nedover gata, til neste militærsperring ved den første av de fire bosetter-koloniene i denne apartheidgata, der ingen palestinere kan passere.

Det siste vi får med oss før vi forlater okkupert Palestina er at Saad Muhammad Youssef al Atrash (19) blir skutt ned og drept på en checkpoint nær Ibrahim-moskeen i Hebron mens han på oppfordring fra soldatene tar fram ID-kortet sitt fra lomma. Vi har vært på åstedet for henrettelsene; vi vil huske og fortelle. □

«Det blir ingen etterforskning, drapsmannen blir ikke pågrepet, og på videoen står han sammen med soldatene mens han fortsatt bærer våpenet»

DEN TREDJE INTIFADA?

– De unge som går mot en israelsk kontrollpost eller tar seg inn i en israelsk koloni med kniv og blir myrdet gjør det ut fra desperasjon. De har ikke lenger noe håp, sier Machmoud Subuh.

TEKST: TRINE LYNGGARD, FRILANSJOURNALIST OG REISELEDER FOR PALESTINAKOMITEENS STUDIEUTER

Machmoud Subuh jobber med barn og unge i Balata flyktningleir i Nablus. Han har selv vokst opp og bodd mesteparten av sitt liv i denne største flyktningleiren på Vestbredden med 30 000 mennesker stuet sammen på et altfor lite område under elendige forhold. Hver eneste familie i denne leiren har drepte og fengslede medlemmer. Her er det 65 prosent arbeidsløshet blant ungdom, her råder stor fortvilelse, håpløshet og desperasjon, sier ungdomslederen som ikke ser en ny intifada i det som nå pågår av aksjoner blant unge palestinere.

SELVMORD

- Det er heller en «stikk ned en israeler og dø»-mentalitet som preger ungdom her. Denne generasjonen tror ikke på noe, de har ikke opplevd annet enn krig og intifada. Gjennom tv og sosiale medier vet de hvordan verden kan være utenfor, mens de selv ikke har noen muligheter. Hvorfor går en 12-15-åring inn i et israelsk settlement og forsøker å stikke noen med en kniv? spør han og svarer selv:

– Jo, for å bli drept eller arrestert. Det er en måte å begå selvmord på. Jeg møter unge som heller vil være i et israelsk fengsel enn å bo her, i det fengslet som Balata flyktningleir er, sier Machmoud Subuh med fortvilelse i stemmen.

Dr. Sattar Kassem, professor i statsvitenskap ved Najah Univeristetet i Nablus, Palestinas største universitet, tror heller ikke at den siste tidas demonstrasjoner og individuelle aksjoner vil føre til en intifada.

– Tida er ikke moden. Det må et sterkt nasjonalt engasjement til, men palestinere har gjennom Osloavtalen blitt fanget i en kommersiell forbrukerkultur. Vi har mistet vårt verdssystem, sier han.

UTEN LEDELSE

Professor Kassem er nådeløs i sin kritikk av de palestinske selvstyremyndighetene.

- Unge mennesker har mistet respekten for sine ledere som bare tjener Israel. De palestinske myndighetene er korrumperte, de har ødelagt palestinernes moral. Osloavtalen splittet oss som folk og som politiske partier. Så lenge vi er svake, har vi ingen rettigheter.

Han mener at unge mennesker som er uavhengige av de etablerte politiske partiene er de eneste som kan føre

kampen. Problemet er at de ikke har noen ledelse, sier han:

– Det ikke noe tegn til organisert opprør blant studentene, selv ikke på de universitetene som er mest politiske, som Bir Zeit og al Quds og ikke blant folk flest her i Nablus, hvor de tidligere intifadene brøt ut. Aksjonene med knivstikking tar bare de unges liv, selv om de har den virkningen at de skaper generell usikkerhet blant israelerne. Men at fire- fem unge dør ved henrettelser hver dag, rammer overhodet ikke Israel, det gjør ingen skade. Også steinkasting er destruktivt. Det fører ikke til et bredt opprør med folkelig organisering som under den første intifadaen, sier Kassem.

OGSÅ POLITISK MOTIVERT

Jamal Juma, koordinator for kampanjen Stop the Wall og en av lederne for nettverket av Popular Committes, mener derimot at en tredje intifada nå er på gang. Vi møter han mens vi er på besøk hos Jordan Valley Solidarity Committee som arbeider for palestinere som er underlagt israelsk militærstyring i de såkalte C-områdene, der de blir fratatt jorda og fordevet for å gi plass for nye israelske bosettinger og plantasjer.

– De unge som nå går mot en militær kontrollpost med en kniv eller mot tungt bevæpnede soldater med en stein i handa, gjør det nok ut fra desperasjon, men de er også politisk motiverte. De har fått nok av diskriminering og undertrykking. Vi må få dem med i organiserte folkelige komiteer for sivil motstand og beskyttelse mot okkupasjonsmakta, slik som under den første intifaden, som var et bredt folkelig opprør. Vi må organisere oss i forsvar mot kolonistenes voldelige aksjoner, der de invaderer og okkuperer våre boligområder og brenner våre olivenlunder, sier Jamal Juma, og understreker hvor viktig den internasjonale boikottbevegelsen er. Bare internasjonalt press i kombinasjon med en folkelig og ikke-voldig motstand kan føre fram, mener han.□

Professor Sattar Kassem tror ikke tiden er moden for en ny intifada.

Markering mot opprivning av oliventrær og bygging av mur i den kremiske dalen. Like under broa hvor bypassvei nr 60 går som forbinder Jerusalem med bosettingsblokkene sør på Vestbredden.

STJELING AV LAND TILRETTELEGGER FOR ANNEKTERING

Etter en lang kamp mot muren er innbyggerne i Beit Jala nå vitne til at olivenlundene deres blir ødelagt. Det relativt korte strekket med mur som skal bygges har vidtrekkende konsekvenser for distriktet.

TEKST OG FOTO: ROBERT WOOD

Voldsbølgen som har utspilt seg i Palestina og Israel siden slutten av september har av mange blitt forklart med utgangspunkt i palestinernes frykt for å miste tilgang til Al-Haram ash-Shariif, området som også omtales som Tempelhøyden, i Jerusalem.

Mellom 1. oktober og 1. november ble minst 72 palestinere drept av israelske sikkerhetsstyrker eller sivile israelere, ifølge Al-Jazeera. I samme periode har mindre enn ti israelere blitt drept. Denne måneden har vist et ansikt av den israelske okkupasjonen av Palestina som ikke så ofte kommer til syne. Regelrette henrettelser av palestinere (skyldige i knivangrep eller ikke) har skjedd flere ganger. Med stor sannsynlighet har palestinerne mer å frykte enn å miste tilgang til Al-Haram ash-Shariif.

Den langsomme etniske rensingen av Palestina fortsetter som før, gjennom jordekspropriasjon og bosettingsbygging. Det er her palestinernes hovedkilde til frustrasjon er å finne. Et eksempel på dette er utviklingen i Beit Jala denne sensommeren. Etter nærmere ti år med kamp mot den planlagte separasjonsmuren i den kremesiske dalen er innbyggerne i Beit Jala nå vitne til at olivenlundene deres blir ødelagt. Det relativt korte strekket med mur som skal bygges har store konsekvenser for distriktet.

LANG KAMP MOT MUREN

Tidlig på morgenen 17. august begynte det israelske militæret oppriving av oliventrær rett i utkanten av Beit Jala,

den kristne landsbyen som er lokalisert på en åstopp vest for Betlehem på Vestbredden. I løpet av dagen ble rundt 45 oliventrær revet opp og ødelagt. I dagene som fulgte ble det holdt daglige demonstrasjoner og markeringer på stedet som i varierende grad ble tolerert av israelske okkupasjonsmyndigheter, avhengig av om rasing av området var planlagt på den aktuelle dagen.

Israel begynte byggingen av separasjonsmuren inne på Vestbredden i 2002 under den andre intifadaen. I mindre bebygde områder består «muren» gjerne av piggtådgjerder med store avsperrede områder på

hver side – de praktiske konsekvensene er de samme. Muren, som Israel offisielt ser på som en sikkerhetsbarriere for å hindre palestinske terrorister i komme inn i Israel, har store ødeleggende konsekvenser for det palestinske samfunnet på Vestbredden. I 2006 la det israelske militæret fram planene for bygging av muren i

Betlehemsdistriktet. Planene innebar å adskille Beit Jala fra den kremesiske dalen hvor over 50 palestinske familier fra landsbyen eier jordbruksjord. Lokalisert i denne dalen er også to klostre med tilhørende skole og vinproduksjon.

En konsekvens av den originale planen ville være at klostrene og skolen ville havne på den israelske siden av muren, mens landsbyene skolebarna kommer fra ville havne på den palestinske siden. I tillegg ville klostrene og de palestinske familiene miste tilgang til jorda. I april i år håpet man at kampen var vunnet da israelsk høyesterett ikke godkjente militærets opprinnelige byggeplan i området, og ▷

«Det israelske militærets svar var å tegne muren rundt klostrene og skolen, men fremdeles avskjære hele dalen fra eierne»

Bilde fra mars 2013. Palestinere pløyer jorda. Bosettingen Efrat i bakgrunnen. Dette er en av bosettingene som utgjør bosettingsblokka Gush Etzion

ba dem komme opp med en løsning som i større grad ville skåne lokalbefolkningen i området. Det israelske militærets svar var å tegne muren rundt klostrene og skolen, men fremdeles avskjære hele dalen fra eierne. Dette forslaget ble godkjent av samme høyesterett i juli i år.

SELEKTIV LOVANVENDELSE

Muren har blitt fordømt av det internasjonale samfunnet, og ble i 2004 stemplet som ulovlig av Den internasjonale domstolen i Haag. Den er også bygget i strid med Sikkerhetsrådets resolusjon 456. Likevel skjer konfiskeringen av landet hvor muren bygges på lovlig vis, ifølge israelske okkupasjonsmyndigheter. Den okkuperte Vestbredden styres av en selektiv lovanvendelse der ottomanske landlover, britiske mandatlover og jordanske lover anvendt fram til 1967 brukes om hverandre, i tillegg til israelske militære dekreter. Britiske mandatlover brukes for å konfiskere land i sikkerhetsøyemed. Ottomanske lover brukes til å konfiskere jordbruksland som hevdes å ikke være i bruk. Kombinasjonen av disse to lovanvendelsene sees utallige steder på Vestbredden. Først bygges muren som hindrer palestinere i å ha tilgang til jorda. I neste omgang gjøres jorda bak muren til statens land fordi den ikke blir dyrka. I neste omgang blir gjerne jorda brukt til å bygge ulovlige

israelske bosettinger. Palestinerne i Beit Jala og området rundt frykter at det er nettopp dette som vil skje i den kremesiske dalen.

DE NÆRLIGGENDE BOSETTINGENE

De lokale palestinere har all grunn til å være urolige. På de to toppene over dalen det strides om ligger israelske bosettinger. Dalen i seg selv ligger mer eller mindre vest-øst. På nordsiden ligger Gilo, en bosetting med omkring 40 000 innbyggere. På sørsiden ligger den mye mindre bosettingen Har Gilo. Felles for begge er at de er bygget på land konfiskert fra innbyggere fra Beit Jala. Mens Har Gilo ligger i C-området av Vestbredden, ligger Gilo innenfor det Israel unilateralt har definert som Jerusalems grenser. Gilo administreres dermed som en del av Jerusalem. Dersom muren i Beit Jala fullføres, vil dette medføre en fysisk sammenkobling av av Gilo og Har Gilo. Dette åpner for at Israel kan utvide grensene for Jerusalem til også å inkludere den kremiske dalen og Har Gilo. Dersom jordbrukslandet det her er snakk om på et tidspunkt omgjøres til statsland, vil utviklingen i denne retningen trolig forsterkes.

BOSETTINGSBLOKK

En slik utvidelse av Jerusalem-distriktet er alvorlig nok i seg

Bilde fra Beit Jala. Bosettingen Gilo i horisonten. Oliventrærne som ødelegges for å bygge mur er lokalisert like under brua som fører bypassroad 60 fra Jerusalem og sørover.

selv, men i et større perspektiv er konsekvensene om mulig enda mer dramatiske. Sør for Bethlehem ligger den såkalte Gush Etzion-bosettingsblokken. Dette området består alt i alt av rundt 20 større og mindre ulovlige israelske bosettinger. Til sammen bor i overkant av 60 000 israelere i disse bosettingene.

Sammen med Ma'ale Adumim med sine mer enn 50 000 innbyggere øst for Jerusalem og Giv'at Zeev (16 000) utgjør Gush Etzion-blokken et av de viktigste bosettingsområdene rundt Jerusalem. Dersom muren i Beit Jala ferdigstilles er dette også et skritt i retning av å knytte Gush Etzion-blokken tettere til Jerusalem og dermed også tettere til Israel. I dette perspektivet er det heller ikke overraskende at enkelte israelske parlamentarikere har tatt til orde for å anerkente Gush Etzion slik Øst-Jerusalem allerede har blitt annektert. En slik prosess minner om den som foregår rundt Ma'ale Adumim. Gjennom pågående landkonfiskering og bygging av boliger og murer vil også Ma'ale Adumim med tid og stunder henge sammen med Jerusalem. Dette vil være en effektiv oppdeling av Vestbredden i en nordre og en søndre del. □

Denne teksten ble første gang publisert på infofada.no 21. oktober under tittelen «Arbeid med muren igangsatt i Beit Jala».

«Britiske mandatlover brukes for å konfiskere land i sikkerhetsøyemed, mens ottomanske lover brukes til å konfiskere jordbruksland som hevdes å ikke være i bruk»

Typisk gatebilde fra flyktningleiren
Bun el-Barajneh i Libanon.

RETTE TIL Å VENDE TILBAKE

Retten for dei palestinske flyktingane til å vende tilbake blir sett på som eit viktig og ufråvikelig krav. Men er kravet mogleg å gjennomføre, og kva vil det medføre i praksis?

TEKST OG FOTO: MAGNE HAGESÆTER, PALESTINAKOMITEEN I BERGEN

Veggmaleri i Aida flyktningleir, Betlehem

Retten til å vende tilbake hentar sin legitimitet frå resolusjon 194 av FN's generalforsamling, vedteke 11. desember 1948. I punkt 11 blir det slått fast at dei palestinske flyktningane som ønskjer å vende tilbake skal kunne gjere det og at dei som har hatt tap av eigedom skal bli kompensert.

KVA ØNSKJER FLYKTINGANE?

Når det gjeld sjølve retten til å vende tilbake er det liten tvil om at den står sterkt blant palestinarane. I 2005 vart det gjennomført ei spørjeundersøking blant palestinske flyktningar i Libanon. På spørsmålet om ein var villig til å oppgje retten til å vende tilbake til Palestina svara 96 prosent nei, tre prosent ja, og ein prosent at dei var usikker. Målingar blant flyktningane i andre land viser om lag same resultat. Men ein ting er kor viktig denne retten er, noko anna er korleis ein vil bruke den.

Etter Taba-forhandlingane i 2001 bestemte PLO seg for å skaffe seg meir informasjon om kor mange av flyktningane som realistisk ville vende tilbake, noko som kunne gje eit styrka forhandlingskort ved framtidige forhandlingar. I 2003 vart ei spørjeundersøking gjennomført av Palestinian Center for Policy and Survey Research (PCPSR) i samarbeid med palestinske sjølvstyremyndigheiter blant palestinske flyktningar i Libanon, Syria, Jordan, Vestbreidda og Gaza. Resultatet som vart kommunisert var at berre 10 prosent av flyktningane ønskja å vende tilbake dersom dei fekk høve til det som ein del av ein fredsavtale. Men det viste seg å vere ei fordreining av sanninga. Målinga møtte sterk kritikk frå flyktningorganisasjonar som meinte den var rigga for

å avvæpne retten til å vende tilbake. Leiaren av PCPSR, Khalil Shikaki, skal ha blitt angripen av ei sint folkemengd under pressekonferansen. Spørsmåla i undersøkinga viste seg å vere formulert meir i retning den israelske statsministeren Ehud Barak sin posisjon under 2001-forhandlingane, enn i tråd med rettane flyktningane har som følgjer av FN-resolusjon 194.

Noko som vart underkommunisert frå meiningsmålinga var at fleirtalet av dei spurde svarte nei på spørsmålet om dei trudde Israel ville godta kravet om å vende tilbake. Og metodisk sett kan ein kritisere det å skulle inkludere heile

fem forskjellige svaralternativ, for så å presentere svaret som ei enten/eller-problemstilling (vende tilbake eller ikkje).

Posisjonen til BADIL Resource Center for Palestinian Residency and Refugee Rights er at denne typen meiningsmålingar forenkler ei kompleks problemstilling og er hovudsakleg meint til å styrke to forskjellige politiske motiv.

Medan palestinske leiarar bruker statistikken for å bagatelisere kravet og skape betre forhandlingskort for å kunne gå på akkord med kravet, vil israelske leiarar bruke statistikk som viser at mange vil vende tilbake, som propaganda for at retten ikkje er akseptabel.

ER TILBAKEVENDING MOGLEG?

I Vesten er det ei vanleg innvending at staten Israel, som konsekvens av at flyktningane får vende tilbake, vil opphøyra å eksistere. Mellom anna Norman Finkelstein har argumentert for dette synet.

For det første er det, som sagt, usikkert kor mange som vil velje å vende tilbake stilt ovanfor det rettmessige valet ▷

«Det er tydelig at ei rettferdig løysing ikkje kan ha sionismens ekskluderande ideologi som utgangspunkt»

mellom å: 1) vende tilbake til området dei vart fordrive frå, 2) bli i vertslandet som dei oppheld seg i, og 3) flytte til eit tredje land, alle tre inkludert kompensasjon for tapt eigedom. Dersom det viser seg at dei palestinske flyktningane er det som gjer at Israels jødiske befolkning kjem i mindretal, burde i så fall rettane til fleire millionar flyktningar vere viktigare enn å oppretthalde Israel som ein eksklusiv, «etnisk rein» stat for éi folkegruppe. Men ein må hugse på at Israels «demografiproblem» allereie er der når ein held dei palestinske flyktningane utanfor, men inkluderer heile befolkninga som staten Israel kontrollerer i dag.

Staten Israel har allereie store problem med å tolerere eit mindretal på 20 prosent av befolkninga som er «ikkje-jødar» i dag. Som del av ein avtale om tilbakevending må ein bli einige om ei statsløsning som sikrar rettar og representasjon for innbyggjarar og grupper, men det er tydelig at ei rettferdig løysing ikkje kan ha sionismens ekskluderande ideologi som utgangspunkt.

ER DET PRAKTISK MOGLEG?

Ei anna utfordring med retten til å vende tilbake er om det er praktisk mogleg å gjennomføre. Kva skal innbyggjarane leve av? Er det plass til så mange menneske? Det enkle svaret er at det er politisk vilje som er hovudproblemet for ei slik løysing. Masseinnvandringa av jødar til Israel viser at storstilte folkeflyttingar er moglege dersom det blir tilrettelagt politisk for det. Ein kan òg vise til at millionar flyktningar har venda tilbake til og blitt busett i land som Afghanistan, Mosambik, Rwanda og Kosovo.

Aida 1948

ROLLA TIL VERTSLANDA

Ifølge det israelske narrativet er det dei arabiske landa som er skuld i flyktningproblemet, fordi dei ikkje har integrert dei palestinske flyktningane og gjeve dei fulle rettar. Det er viktig å påpeike at det er Israel, og ingen andre, som sidan 1948 effektivt har hindra at resolusjon 194 har blitt oppfylt og at flyktningane dermed kan få ei rettmessig oppreisning. Samstundes er det riktig at dei arabiske vertslanda har nekta palestinarane ei rekkje sivile rettar, mellom anna under dekke av å ville «bevare» palestinsk identitet. Paradoksalt nok er ein konsekvens av denne politikken at mange palestinarar har flytte ut av vertslandet, og endå lenger vekk frå heimlandet, til dømes til Europa eller USA. I Libanon, som har den mest diskriminerande politikken mot palestinarane, har det vore argumentert ope med at dette er naudsynt for å bevare den demografiske stabiliteten mellom dei tre største etniske gruppene i landet.

PALESTINAKOMITEENS KRAV

Det er viktig å peike på at flyktningane ikkje er eit «hinder» for fred, men derimot, som det står i Palestinakomiteens prinsippprogram, at «...retten for alle palestinske flyktningar til å vende tilbake høyrer med mellom viktige føresetnader for ei løysing.» I dette kravet ligg det at alle flyktningane og deira etterkommarar får høve til å velje å vende tilbake til området dei kom frå. Flyktningane bør samstundes få fulle sivile rettar i dei landa dei er i, noko som ikkje står i motstrid til å bevare palestinske kultur eller identitet, og som ikkje svekker kravet om å vende tilbake. □

HISTORIEN OM DE PALESTINSKE FLYKTNINGENE

- Da staten Israel ble opprettet i 1948, ble omtrent 750 000 palestinere drevet på flukt. En tredjedel flyktet til Vestbredden, en tredjedel til Gazastripen og resten hovedsakelig til Jordan, Syria og Libanon.
- Som flyktninger regnes også de som ble fortrent under seksdagerskrigen i 1967 (ca 300 000) samt personer som har forlatt eller blitt deportert fra de okkuperte områdene (ca 6000). Selv om de har rett til å vende tilbake i tråd med FN-resolusjon 194, nekter Israel dem denne retten.
- I dag teller de palestinske flyktningene med etterkommere omtrent fem millioner mennesker på verdensbasis.
- UNRWA ble opprettet som en midlertidig organisasjon i 1949 for å ta vare på palestinske flyktninger etter 1948-krigen i Palestina.
- UNRWA tilbyr grunnleggende tjenester, som utdanning, helse, sosiale tjenester og humanitær hjelp. De ansatte er nesten utelukkende lokalt rekrutterte palestinere, der mange selv er flyktninger.
- Borgerkrigen i Syria har sendt hundretusener på flukt til nabolandene. Palestinske flyktninger har blitt nødt til å forlate sine hjem i Syria, mange av dem for andre gang i sitt liv.

Kilde: Flyktninghjelpen, FN-sambandet

UNHCR OG UNRWA: HVA ER FORSKJELLEN?

Rune Arctander, assisterende generalsekretær i FN-sambandet, forklarer: «I prinsippet skal UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees (på norsk FNs høykommissær for flyktninger) hjelpe alle som faller inn under Flyktningkonvensjonen fra 1951, og dens tilleggsprotokoll fra 1967. Dette inkluderer i utgangspunktet også alle palestinske flyktninger. Men i artikkel 1D i Flyktningkonvensjonen står det at UNHCR ikke skal ta ansvar for personer som allerede mottar beskyttelse eller støtte fra andre FN-organer. Og dette er tilfelle for de fleste palestinske flyktningene siden de bor innenfor områdene hvor UNRWA (The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East) har ansvaret: Jordan, Libanon, Syria og Palestina (dvs. Gazastripen og Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem). Men dette betyr samtidig at hvis palestinske flyktninger ikke mottar beskyttelse og støtte fra UNRWA eller andre FN-organer, vil de automatisk falle innenfor UNHCRs ansvarsområde. Slik ansvarsfordeling krever koordinering mellom FN-organene, samt tilstrekkelige midler til å utføre det mandatet de er tiltenkt. Og slike utfordringer viser jo nettopp viktigheten av at FN-organer som UNRWA og UNHCR har nok penger til å utføre den jobben de er ment å skulle utføre. Fremfor å peke på behovet for endringer av praksis vil derfor FN-sambandet heller vektlegge viktigheten av at FNs medlemsland, inkludert Norge, sikrer det økonomiske bidraget til UNRWA for å sikre de palestinske flyktningenes rettigheter. Som leder av Giverlandsgruppen har Norge et viktig ansvar.»

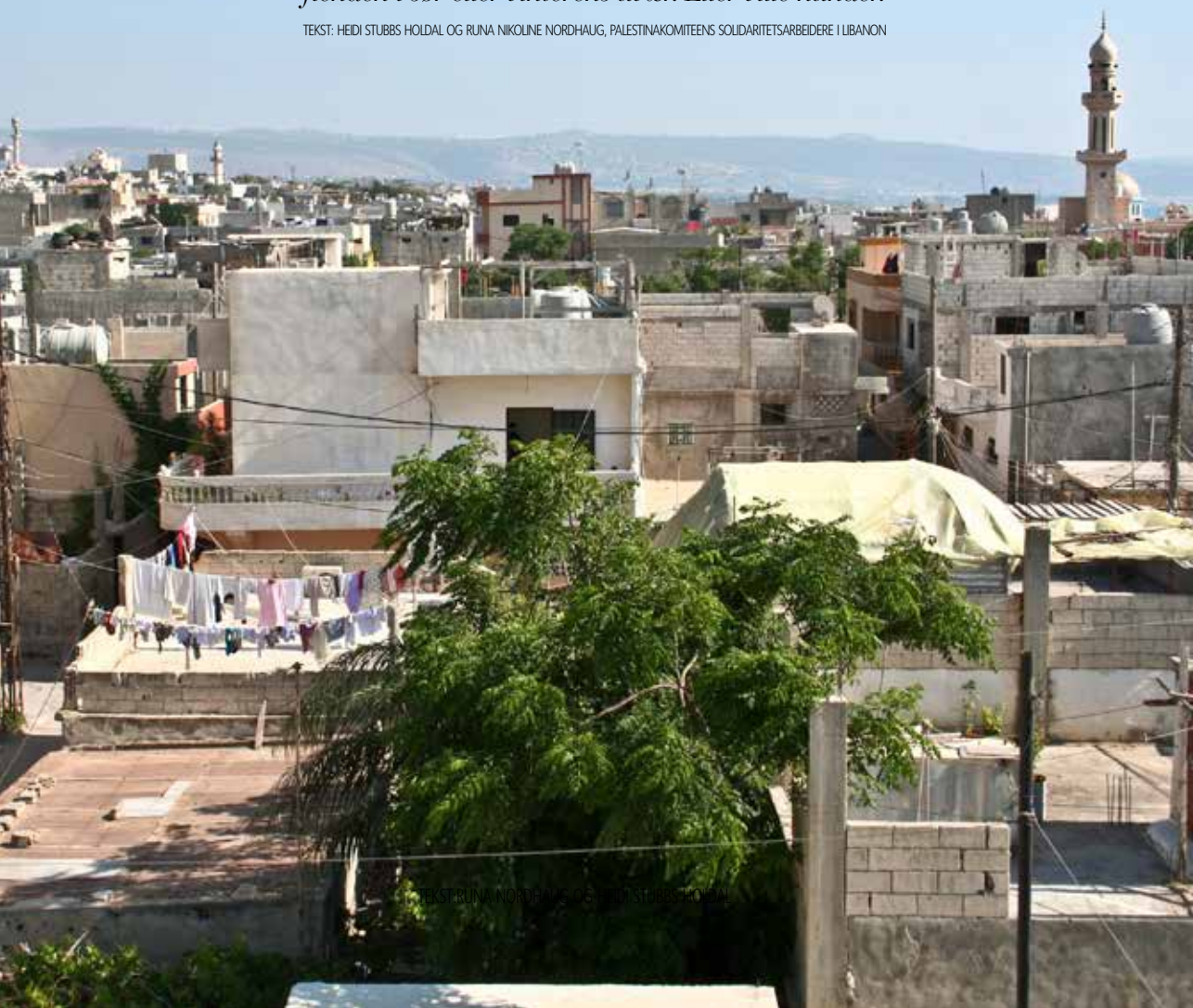
Fjellene du ser i bakgrunnen er Palestina. Flyktningene har sittet her i mange tiår og ventet på å komme tilbake til landsbyene sine rett bak grensen. Foto: Magne Hagesæter

STATSLØS & EKSKLUDERT

LIVET SOM PALESTINSK FLYKTNING I LIBANON

Livet i Rashedieh er hardt. Det er alltid noe å bekymre seg for. Enten det er interne konflikter, landets politiske ustabilitet, fienden i sør eller vinterens uvær. Eller ville hunder.

TEKST: HEIDI STUBBS HOLDAL OG RUNA NIKOLINE NORDHAUG, PALESTINAKOMITEENS SOLIDARITETSARBEIDERE I LIBANON

Flyktningleiren Rashedieh er lokalisert ved kysten i Sør-Libanon, og rommer godt over 30 000 palestinske og syrisk-palestinske flyktninger. Hvis du står på stranden i Rashedieh og ser utover Middelhavet, er det lett å glemme at du befinner deg i en av landets 12 registrerte palestinske flyktningleirer. Men palestinerne glemmer aldri. De opplever daglig de uverdige og diskriminerende forholdene palestinske flyktninger står overfor.

SPERRET INN

Leiren er inngjerdet av piggetråd, og væpnede libanesiske soldater avgjør hva og hvem som slipper inn og ut av leiren. Det er allikevel noen som klarer å komme seg forbi libanesernes strenge vaktthold.

— Nå er det ikke lenger bare interne konflikter jeg er bekymret for, nå er det også ville hunder som terroriserer leiren vår, ler Amira, husvertinnen vår, oppgitt.

Gatene flommer over av søppel og avfallsvann, og mangelen på infrastruktur gjør hverdagen for palestinerne vanskelig.

— Det er alltid noe, slår Amira fast.

VINTEREN KOMMER

Innbyggerne i Rashedieh er bekymret for den kommende vinteren. For med vinteren kommer store nedbørsmengder som ødelegger veier og hus ytterligere. Det finnes ingen velfungerende dreneringsmuligheter, så faren for flom er stor. I tillegg blir bebyggelsen nær havet slukt av bølger når uværet står på som mest, og det er usikkert hvor store ødeleggelser vinteren kan forårsake. Vannskader er ikke bare ødeleggende for bygningene, det er skadelig for flyktningenes helse.

— Dette huset er ikke bra for helsen til barna mine, sukker en småbarnsmor, og viser til fuktskader.

Sønnen hennes sliter med astma, og moren er frustrert over at ikke UNRWA prioriterer medisiner til slike helseplager. Fuktskader er også å finne på institusjoner hvor barn oppholder seg.

Men å restaurere hus og hjem er ingen enkel sak i Rashedieh. Byggemateriale som bringes inn i leiren må på forhånd godkjennes av den libanesiske hæren.

Beboerne i Rashedieh lever utestengt og isolert i et lukket og konservativt samfunn. Det er ingen integrering av palestinske flyktninger i det libanesiske samfunnet. En ung mann forteller:

— Frem til jeg var 18 år gammel, var min eneste utflykt ut av leiren til byen Saida. Her besøkte vi kun vår palestinske familie før vi returnerte tilbake til Rashedieh. Videre forteller han at «internett var mitt vindu ut til omverdenen. Det var igjennom internett at jeg fikk kontakt og kjennskap til (verdens)samfunnet utenfor leiren».

MANGE HINDRINGER

Utdanning oppfattes som en annen vei ut, men som palestinsk flyktning finnes det mange hindringer på veien mellom leiren og universitetet. En av disse er kontrollposten, det

Foto: Heidi Stubbs Holdal.

daglige hinderet. En nyutdannet mann forteller:

— Jeg hadde nettopp fullført et skulpturprosjekt og var på vei til universitetet for å levere det da jeg ble stoppet av en soldat i kontrollposten. Soldaten ønsket å se hva jeg hadde i bagasjerommet. Jeg åpnet døren og viste frem skulpturen. Til min forferdelse tok han frem riflen og slo skulpturen min i stykker. Han ville

se hva jeg hadde gjemt inni den.

Det var ingenting gjemt i skulpturen. Studenten hadde ikke annet valg enn å levere det ødelagte prosjektet på innleveringsdagen og forklare seg for læreren.

UTEN GRUNNLEGGENDE RETTIGHETER

Selv etter endt utdanning er det vanskelig å få arbeid. I Libanon er det vedtatt flere lover som går imot de palestinske flyktningene sine rettigheter. De har ikke lov til å eie ►

«Palestinere har ikke lov til å eie hus eller eiendom i Libanon, og blir ekskludert fra mange profesjoner og stillinger.»

hus eller eiendom, og blir ekskludert fra mange profesjoner og stillinger. Muligheten for å få jobb er svært begrenset, spesielt hvis du ikke kjenner de riktige personene.

— Jeg tror de rev i stykker søknaden min, forteller en ung palestinsk flyktning, som mener at søknadsprosessen er håpløs for hennes del, fordi hun mangler det nødvendige kontaktnettet.

« Uten statsborgerskap, pass eller ID, undres mange unge «hvem er jeg??» Ifølge den libanesiske staten eksisterer de ikke. »

Palestinske flyktninger møter også diskriminering i arbeidslivet. Selv med samme kvalifikasjoner blir libanesere og palestinere lønnet forskjellig. Diskriminering på bakgrunn av etnisk tilhørighet skjer også i andre land i Midtøsten. En nylig utdannet ingeniør fortalte at han fikk tilbud om jobb fra en arbeidsgiver i utlandet, men da de oppdaget at han var palestiner forsvant kontakten og interessen.

«HVEM ER JEG – HVA ER JEG?»

Palestinske flyktninger i Libanon har ikke rett til statsborgerskap. I Rashedieh er det også mennesker som ikke engang har egne ID-papirer. Uten statsborgerskap, pass eller ID, undres mange unge «hvem er jeg – hva er jeg?» Ifølge den libanesiske staten eksisterer de ikke.

— Hva er en flyktning? Dette ordet er viktig, sier en ung jente som ønsker å definere sin identitet.

— *Jeg er en palestinsk flyktning i Libanon.*

Forholdene i Rashedieh blir stadig vanskeligere og situasjonen i leiren blir verre. Flere og flere ønsker seg bort, og anser at eneste mulighet for et verdig liv ligger utenfor Libanon.

— Å dra til Europa og få et statsborgerskap er eneste mulighet til å bli ansett som et menneske, uttaler en utdannet ung mann.

POSITIVITET OG ENGASJEMENT

Ungdommen i Rashedieh har et stort engasjement for å bedre forholdene i leiren og livet til menneskene som bor der. De tar i bruk sin utdanning og fritid til å opprette egne organisasjoner og prosjekter. En student forteller at han fikk muligheten til å reise til Europa som del av et samarbeid med en europeisk organisasjon. Han returnerte til Rashedieh med et innblikk i hvordan livet kunne være, men er fast bestemt på å bli værende i leiren for å jobbe med å forbedre situasjonen for alle i Rashedieh.

Mange benytter muligheten til å reise ulovlig til Europa, men selv ønsker han at alle skal få mulighet til å reise lovlig.

— Jeg kjemper for rettighetene til hele min familie, det vil si det palestinske folket i Rashedieh, fastslår han.

— Vi har rettigheter, og vi må fortsette å kjempe. Første steg er å få disse rettighetene, og så fortsette og fortsette til landet vårt er fritt. □

Foto: Magne Hagesæter

Foto: Magne Hagesæter

Foto: Heidi Stubbs Holdal.

Tøffe kår for syrisk-palestinske flyktninger i Libanon

Etter at den syriske krisen brøt ut i 2011, startet syriske og palestinsk-syriske innbyggere å flykte fra krigen. Libanon var et av landene som åpnet dørene for dem, og det er anslått at rundt 97 000 syrisk-palestinske flyktninger slo seg ned i landet. Dette antallet ble nedjustert til 45 000 i 2015, noe som begrunnes med at en del har returnert til Syria og andre har tatt den risikofylte turen over havet for å søke beskyttelse i andre land. Slike turer har for mange endt i ytterligere tragedier ettersom mange har mistet livet, andre har ikke vært velkommen der de ankommer og i tillegg blitt ofre for en mafia som har lovet dem et bedre liv.

Mottaket av 1,2 millioner flyktninger fra Syria i Libanon har skapt en nasjonal krise i et land som har et innbyggertall på mindre enn fire millioner. Selv om de libanesiske myndighetene er ansvarlige for flyktningene i Libanon, påtar de seg ikke ansvaret for palestinerne ettersom de anser at de er UNRWAs ansvar. UNRWA sliter med å få nok midler til arbeidet sitt. Ti land, deriblant Norge, bidrar med over 90 prosent av UNRWAs budsjetter. Finansieringen kommer nesten utelukkende fra frivillige bidrag fra FN's medlemsland. UNRWAs hjelp er ikke tilstrekkelig til å imøtekomme behovene til alle de palestinske flyktningene, særlig ikke etter å ha tatt imot den store strømmen av palestinske flyktninger fra Syria.

De fleste palestinsk-syriske flyktningene i Libanon har slått seg ned i de eksisterende palestinske leirene fordi de ikke har andre bomuligheter og fordi de har mistet alt de eide i Syria.

Kilde: Beit Atfal Assomoud og Flyktningehelpen

De fleste palestinske mindreårige som blir arrestert, er anklaget for steinkasting, noe som kan straffes med opp til 20 års fengsel.

KAMPANJEN FORTSETTER: PALESTINSKE BARN I ISRAELSKE FENGSLER

Kampanjen «Palestinske barn i israelske fengsler» fortsetter arbeidet med å rette oppmerksomhet mot det israelske militære rettssystemets behandling av palestinske barn.

TEKST: HELGA HVIDSTEN, PALESTINAKOMITEENS ARBEIDSUTVALG

Kampanjen tar utgangspunkt i UNICEF-rapporten fra 2013 - «Children in Israeli Military Detention» - og de senere oppfølgingsrapportene. I februar i år arrangerte vi en konferanse, og noen lokallag fikk besøk av innleiderne Gerard Horton og Salwa Duaibis fra Military Court Watch. Palestinakomiteen i Vest-Agder laget et opprop som fikk mer enn 3 500 underskrifter. Det ble reist spørsmål i Stortingets spørretime, og kampanjegruppa hadde møte med Utenriksdepartementet og den israelske ambassaden.

NEKTER Å FØLGE FNS BARNEKONVENSJON

Til tross for at israelske styresmakter har lettet noe på forholdene for palestinske barn som blir arrestert, er det fremdeles slik at dersom et barn kan defineres som et «sikkerhetsproblem» eller en terrorist, forbeholder det militære rettssystemet seg rett til å følge sine egne retningslinjer, og se bort ifra FNs Barnekonvensjon.

Ifølge en ny lov som ble vedtatt i Knesset i 2015 vil steinkasting medføre fengsel i minimum tre år. Ifølge MCW blir fremdeles 97 prosent av arresterte barn ilagt håndjern («plastic strips»), 25 prosent får innkalling av soldater som kommer midt på natten, 49 prosent blir arrestert om natten, 63 prosent får ingen informasjon om rettighetene de har og bare seks prosent får anledning til å rådføre seg med advokat før de blir forhørt.

Vi kommer derfor til å fortsette arbeidet vårt for å rette oppmerksomhet mot det israelske militære rettssystemets behandling av palestinske barn.

NESTEN HALVE KLASSEN SITTER I FENGSEL

I 2015/2016 vil vi igjen arrangere en konferanse (april 2016), samt gi ut et kunnskapsbasert informasjonshefte («hvitbok») om situasjonen for barn under militær okkupasjon.

Vi gir økonomisk støtte til en retts-sak for et barn. Retts-saken kan vare i flere måneder og koster ca. kr. 40 000. Dersom det bare hadde dreid seg om at ett heldig barn skulle få slippe fengsel, kunne dette arbeidet ha vært nokså fåfengt. Men akkurat denne retts-saken har stor prinsipiell betydning. Den utfordrer det militære rettssystemet og kan skape presedens, slik at flere barn slipper fengsel. «Vårt» barn, en 15 år gammel gutt, er fra en landsby i nærheten av Hebron. Han har sluppet ut av fengsel mot kausjon, men har husarrest. Han kan altså ikke gå på skolen. Nesten halve klassen hans er arrestert og sitter i fengsel.

«Akkurat denne retts-saken har stor prinsipiell betydning fordi den utfordrer det militære rettssystemet, og kan skape presedens»

Innsamlingsaksjonen baserer seg på person-til-person-kontakter (såkalt crowdfunding). Retts-saken føres av det israelske advokatfirmaet Gaby Lasky and Partners, som arbeider spesielt med menneskerettigheter.

Aktive i kampanjen er enkeltpersoner og representanter fra Kvekersamfunnet og Palestinakomiteen og flere ungdomsorganisasjoner; blant andre Changemaker, Norsk Folkehjelp Ungdom og KFUK/KFUM Ungdom.

Ved å sette søkelyset på palestinske barn i fengsel ønsker kampanjen også å drøfte hva okkupasjonen av Palestina gjør med både israelere og palestinere, særlig de unge.

Med nærmere 500 000 bosettere på Vestbredden er det en nesten umulig oppgave for israelske militære å beskytte dem dersom det skulle bli opprør. Det er derfor viktig for Israel å sørge for at palestinerne ikke skaper problemer for bosetterne. De må pasifiseres. Derfor går soldatene inn midt på natten, derfor arresteres barn, derfor skremmes landsbyene som ligger i nærheten av bosettingene til å forholde seg rolig.

Med andre ord, uten okkupasjon og bosettere ville det ikke være nødvendig å arrestere barn og skremme vettet av mødrene og fedrene. □

Innsamlingskonto: 1503.65.41862

Kampanjen Palestinske barn i israelske fengsler, Grønland 12, 0188 Oslo

Israel arresterer årlig 700 palestinske barn. 75 prosent av disse utsettes for fysisk vold under avhør, ifølge Defence for Children International.

PALESTINE
CHILDREN
IN ISRAELI
PRISONS

Stephan Lyngved fra Palestinakomiteens Boikottutvalg presenterte den nye kampanjen «Apartheidfrie soner». Foto: Marie Borgen

God stemning under «palestinsk aften» på lørdagskvelden. Foto: Marie Borgen

UNGDOMSKONFERANSEN BDS

Konferansen er den første i sitt slag her til lands, og den første ungdomskonferansen omhandlende BDS i Europa. Det var dermed en stor dag da de 40 ungdommene møtte opp til konferansen fredag ettermiddag.

TEKST: MARIE BORGEN

Etter de siste tiders opprør, fordriving og uroligheter på Vestbredden, og da kanskje spesielt i Øst-Jerusalem, er det mange som sitter med en del ubesvarte spørsmål. Hvorfor skjer dette? Hvorfor nå? Og hva kan vi gjøre her hjemme for å hjelpe? Ungdomskonferansen BDS, som gikk av stabelen 23.-25. oktober på Tonsenhagen skole i Oslo, hadde som mål å belyse disse spørsmålene og samtidig skape engasjement og vise til hva vi kan gjøre her hjemme i kampen for et fritt Palestina. Med fakta fra 1947 frem til i dag, foredragsholdere med ulik bakgrunn og erfaringer, boikottaksjoner og workshops var håpet å skape et engasjement som ungdommene ville ta med seg videre og aktivt bruke gjennom boikott- og informasjonsarbeid.

Helgen startet med at deltakerne fikk en innføring i den internasjonale BDS-bevegelsen og arbeidet deres fra den europeiske koordinatoren for BDS-bevegelsen, Riya Hassan. I tillegg til å jobbe for BDS-bevegelsen er Hassan selv palestiner født i Negev-regionen. Hun kunne derfor gi tilhørerne førstehåndsbetinger fra Palestina og et større innblikk i livet under okkupasjonen.

Hassan vektla de positive aspektene ved BDS gjennom aksjoner og informasjonsarbeid. Hun roste blant annet Palestinakomiteens nye kampanje om apartheidfrie soner.

– Ved å snu boikott om til noe positivt og rose butikker ved å gi dem et godkjent-stempel når de ikke selger israelske varer, når vi flere mennesker og skaper en positivitet rundt det å boikotte, understreket Hassan.

Hun vektla også viktigheten av den kulturelle boikotten: – Når Lauryn Hill avlyser sin konsert i Tel Aviv som en følge av boikott, når det bredt ut til en hel verden og det skaper oppmerksomhet rundt BDS. Kanskje fører det også til at israelere selv begynner å sette spørsmålsteget ved deres egen regjerings kolonipolitikk, sa Hassan, som avsluttet foredraget med å oppmuntre ungdommene til å stille krav til egne styresmakter og oppfordre lokale butikker og dagligvarekjeder til å boikotte israelske varer.

VELLYKKET SODASTREAM-KAMPANJE

Dag to av konferansen ble innledet av Ine Geitung fra Norsk folkehjelps Solidaritetsungdom. Hun tok blant annet for seg Soadastream-kampanjen «La boblene briste» og viste eksempler på ulike stunts og aksjoner som ble gjennomført som et ledd i kampanjen. Sodastream produseres i en av de største industrisonene Israel har på okkupert jord, i bosettingen Mishor Adumim, og til produksjonen utnyttet palestinske vannressurser.

Finn Erik Thoresen fra Norsk Folkehjelp. Foto: Line Snekvik

«Palestinsk aften». Foto: Marie Borgen

Europeisk koordinator for BDS-bevegelsen, Riya Hassan. Foto: Marie Borgen

Nytt boikottmateriale.

Geitung fortalte at hele 28 organisasjoner var tilsluttet kampanjen, noe som gjorde sitt til at de stilte sterkere. Kampanjen var vellykket ettersom Sodastream nå har gitt beskjed om at de vil trekke produksjonen fra de okkuperte områdene. Strategisk sett mener Geitung at det var viktig at kampanjen ble lansert rundt juletid fordi det er nettopp da nordmenns kjøpsfokus er på topp. Hun vektla også, i likhet med Riya Hassan, viktigheten av å lage aksjoner med en positiv vinkling. Sodastream-aksjonene hadde en humoristisk vinkling for å fange folks oppmerksomhet og nå fram til en større del av befolkningen.

Etter Geitung's foredrag fikk ungdommene en innføring og veiledning i boikottaksjoner ved Vanja Alling fra AKULBI, Nikos Tavidis-Hansen fra BDS Norge og Stephan Lyngved fra Boikottutvalget i Palestinakomiteen. De snakket blant annet om den akademiske og kulturelle boikotten i Norge, samt boikott av Norges våpen- og handelsforbindelser til Israel.

Palestinakomiteens nye boikottkampanje og tilhørende materiell ble også lansert på konferansen, og deltakerne fikk prøve seg på aksjon i praksis gjennom butikkrunder i nærmiljøet, en erfaring vi håper de vil implementere og ta med seg videre når de kommer hjem.

Søndagen fikk deltakerene en innføring i skriveteknikk, appell og leserinnlegg ved Palestinakomiteens kommunikasjonsekretær Line Snekvik og Daniel Krutå Enge fra Palestinakomiteen i Trøndelag. En del av deltakerene delte av sin erfaring og kunnskap gjennom høytlesning av leserinnlegg.

Konferansen ble avsluttet med et engasjerende foredrag av Finn Erik Thoresen fra Norsk Folkehjelp. Han trakk blant

annet frem den nye rapporten «Farlige forbindelser 2», som er utarbeidet av Norsk Folkehjelp og Fagforbundet. Rapporten fokuserer på handelsforbindelsene Norge har med Israel

blant annet gjennom aksjeinvesteringer i israelske selskaper.

Thoresen avsluttet sitt foredrag med en oppfordring til ungdommene om å bruke engasjementet og kunnskapen de har ervervet seg i løpet av konferansen til å kjempe videre for et fritt Palestina:

– Legg press på lokalpolitikere deres, krev å se hvor kommunen eller ulike selskaper investerer sine penger, skriv leserinnlegg og reis til Palestina! Se det hele med egne øyne og spre informasjonen videre. Sammen står vi sterkere i kampen for et fritt Palestina. □

«Når Lauryn Hill avlyser sin konsert i Tel Aviv som en følge av boikott, når det bredt ut til en hel verden og det skaper oppmerksomhet rundt BDS»

NY BOIKOTTKAMPANJE

Den nye kampanjen «Apartheidfrie soner» skal skape et positivt fokus på butikker som ikke selger israelske varer.

– Dette er en langsiktig kampanje med et stort mål. Vi ønsker å kartlegge hvilke butikker, forretninger, restauranter, biblioteker, banker og så videre som handler med Israel. Deretter ønsker vi at så mange som mulig av disse skal boikotte alle israelske varer, sier Stephan Lyngved fra Palestinakomiteens Boikottutvalg.

Palestinakomiteen vil ferdigstille kampanjen og invitere organisasjoner til å delta i løpet av november.

Palestinske arbeidere organisert i NU demonstrerer for arbeidstakeres rettigheter utenfor rettslokalet i Tulkarem. Kvinner er sterkt representert. Foto: New Unions

SAMARBEIDET MED FAGFORENINGEN NEW UNIONS

Palestinakomiteens faglige utvalg og Workmates ønsker å være et nødvendig bindeledd mellom lokale fagforeninger og tillitsvalgte i Norge og Palestina.

TEKST: FAGLIG UTVALG/WORKMATES NORGE-PALESTINA V/KJERSTI NORDBY

Arbeidsgruppa *Workmates Norge-Palestina* ble etablert i desember 2013 som ei frittstående gruppe av tidligere deltakere på studietur for å aktivisere deltakere etter studieturene. Vi opplevde at deltakere kom glødende hjem, men ikke fikk utløp for engasjementet sitt. Derfor hadde vi et sterkt ønske og behov for å få i gang et faglig solidaritetsprosjekt. Målsettingen med prosjektet har vi nedfelt i en plattform for arbeidet. Sentralt er å initiere og oppfordre fagbevegelsen i Norge til samarbeidsprosjekter mellom fagforeninger og arbeidsfolk i Palestina og Norge.

Vi valgte *Workmates* som navn på gruppa fordi det var beskrivende og dekkende for hva samarbeidet skulle handle om. I tillegg er navnet lett å forstå både på norsk og engelsk. (For mer informasjon om *Workmates*, sjekk Palestinakomiteens nettsider under «Faglig Utvalg».)

Siden mars i år har Faglig Utvalg (heretter bare FU) og *Workmates* (heretter bare WM) slått sammen sine virksomheter og folk. Solidaritetsprosjektet er den saka FU nå jobber med.

HVEM ER NEW UNIONS?

Siden vi traff fagforeninga *New Unions* (heretter bare NU) i første gang på en ungdomsfaglig studietur i mars 2012, har vi utarbeida en rekke artikler, reportasjer, dokumenter og redegjørelser for prosjektet med opplysninger om begrunnelser og innhold. Mesteparten finnes på FUs avdeling inne på Palkoms hjemmesider. En relativt oppdatert, bra og samla og oversikt over bakgrunn, formål og lærdommer så langt med solidaritetsprosjektet finner du på nettstedet infodata.no.

Bare søk på «workmates» og «New Unions» i artikkelarkivet. Denne artikkelen skal først og fremst handle om hva vi står for og hvordan vi jobber.

Bare søk på «workmates» og «New Unions» i artikkelarkivet.

SAMMENFATNING AV VÅRE VIKTIGSTE STANDPUNKTER:

1. Opinionsarbeid hjemme er vår prioritet nummer én, med norsk fagbevegelse som målgruppe.
2. NU-prosjektet er en videreutvikling av den jobben FU har gjort siden starten i 2006.
3. Solidaritet = gjensidighet – fra fagbevegelse til fagbevegelse. Solidaritet går begge veier
4. NU står for enhet, ikke splittelse.
5. NU er ingen «fløy», de er ikke knytta til en bestemt politisk fraksjon, men representerer den faglige delen av grasrotbevegelsen.
6. FU/WM ønsker å fortsette med NU-prosjektet, primært innafør Palkom.

ARBEIDSMETODE OG DEFINISJON AV FAGLIG ARBEID

Vi driver ikke en innsamlingsaksjon, men et faglig solidaritetsprosjekt. Målet til FU og WM er å styrke kunnskapen og solidariteten med Palestina i den norske fagbevegelsen, Norges største masseorganisasjon, som det har vært siden

vi starta opp i 2006: Bygge solidaritet gjennom identifisering med likesinnede, med palestinske *workmates*, ved å møte dem og lære dem å kjenne, stimulere til grunnplansaktivitet – fra fagbevegelse til fagbevegelse, skape faglig aktivisme og konkret solidaritetsarbeid, framfor å redusere solidaritetsarbeidet til å «rekke opp handa» og stemme på møter.

Siden 2006 har FU systematisk bygd opp solidaritetsprosjektet ved å legge vekt på den virkeligheten som begge parter har felles og deler, nemlig arbeidsbetingelser i vid forstand og vilkår for faglig arbeid. Etter ni års virksomhet mener vi at vi har tilstrekkelig kunnskap til at dette målet kan realiseres.

Gjennom dette arbeidet i fagbevegelsen vil vi bygge oppsynen i Norge.

FU/WMs arbeidsmetode: Vår viktigste arbeidsmetode er å arrangere turer for å få sannhetsvitner som kan gløde i fagforeningene. Den gløden deltakerne får etter en studietur kan omgjøres til praktisk solidaritetsarbeid, men kan også gå tapt hvis vi ikke finner måter å få det ut på. Vårt faglige arbeid er å tilrettelegge for dette gjennom forslag til tiltak, nettverksbygging, kampanjer med mer.

Videre består arbeidet i å etablere kontakt mellom fagforeninger i Norge og Palestina, gjerne mellom fagforeninger i samme bransje. Vi ser på dette som et supplement og ikke i motsetning til solidaritetsarbeidet de sentrale ledd i fagbevegelsen har med Palestinian General Federation of Trade Unions (heretter bare PGFTU). Dette står beskrevet i FUs mandat, og det har vi forholdt oss til og fulgt hele veien.

Samarbeidspartner i Palestina: Vi retter oss inn mot grunnplanet i fagbevegelsen, både her hjemme og i Palestina. Til dette formålet trenger vi en faglig samarbeidspartner i Palestina, og ut fra det kjennskapet vi har erverva oss om palestinsk fagbevegelse, mener vi at NU er en god representant som grunnplansbevegelse. Vi binder oss ikke opp til å jobbe med NU alene, men vil jobbe sammen med alle grunnplansbevegelser som har noe fornuftig å melde. Foruten PGFTU, Fatahs fagbevegelse, har vi også møtt andre palestinske og israelske faglige organisasjoner og palestinske tillitsvalgte i Histadrut fra «48-området» (The Triangle), fra al-Taybah like over den grønne linja («the Green Line»).

Vårt mål er altså å formidle kontakt med ulike deler av palestinsk fagbevegelse. Etter at Stop the Wall ble Palkoms samarbeidspartner og NU ble etablert som en del av denne fronten, har vi gitt NU spesiell oppmerksomhet. Vi bygger vår støtte i stor grad på at NU bryter med tradisjonen i Palestina i forhold til partitilknytning.

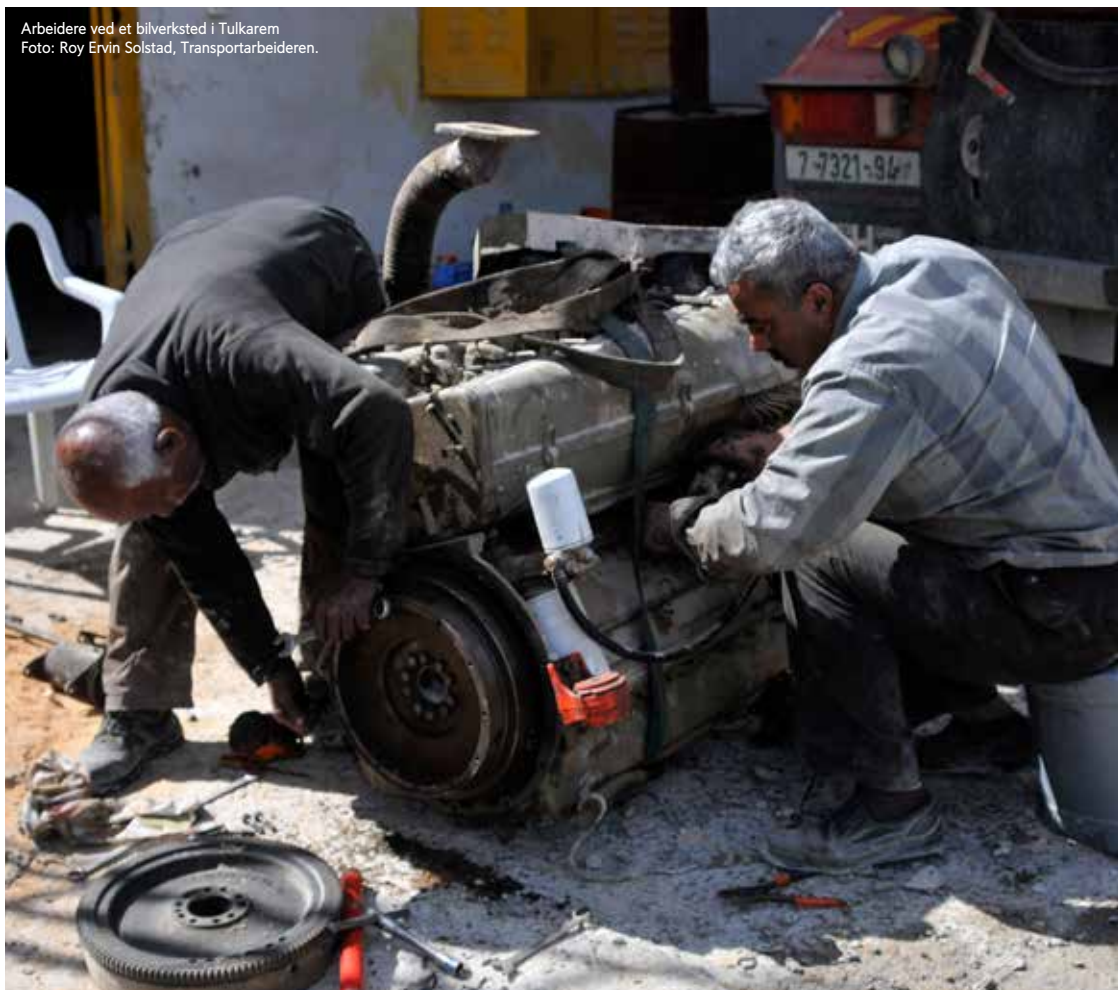
MANGE GODE GRUNNER TIL Å SAMARBEIDE MED NU

Som partner i solidaritetsprosjektet har vi for tida valgt NU av flere grunner. Her er de viktigste:

- De har mål om å bygge seg opp som en reell faglig grunn- ▷

Arbeidere ved et bilverksted i Tulkarem
Foto: Roy Ervin Solstad, Transportarbeideren.

plansbevegelse, en masseorganisasjon som er «lands»-omfattende og organiserer arbeiderklassen i alle bransjer, også de som har israelske arbeidsgivere.

- De har en fagforeningsideologi og prinsipper for organisering som er demokratiske, og som er anerkjent av den internasjonale fagbevegelsen.
- De vil være uavhengig av partitilknytning, og være utafor den politiske og faglige fraksjonsstriden.
- I tillegg til å være en faglig organisasjon, vil de også være en del av grasrotmotstanden som slåss mot okkupasjonen og for menneskerettigheter og frihet.
- De har en sammenhengende kvinnepolitikk og en sterk kvinneorganisering, med et eget Women's Department, og med mål om å ha minst 20 prosent kvinner i alle foreninger og kvinnelige deltakere på alle kurs.
- NU er ingen liten, ubetydelig organisasjon, men vokser stadig og får økende oppslutning.
- NU jobber for enhet, ikke splittelse. De deltar i det faglige arbeidet som nå pågår om å samle forskjellige fagbevegelser. De samarbeider også med PGFTU der dette er naturlig.

For å illustrere NUs posisjon siterer vi fra NU's politiske program:

1. Få slutt på «the state of division» - kamp for nasjonal enhet. Foren krefter mot okkupanten. Kjemp for retten til å vende tilbake, sjølstendighet og uavhengig stat med Jerusalem som hovedstad.
2. Kjemp for en sjølstendig, stabil palestinsk økonomi som er i stand til å gi folk anstendig levekår.
3. Palestinske myndigheter må vedta lover som regulerer arbeidslivet, spesielt om minstelønn, helse og sikkerhet. Etablering av et arbeidstilsyn som kan kontrollere utviklinga. Vi må ha en timeplan for etablering av lovverk for «social security».
4. Full organisasjonsfrihet. Åpen dialog om lovbestemmelser om faglig organisering.
5. Vi vil ha en samtale mellom alle partier og faglige organisasjoner. Under prinsippet om faglig mangfold og full organisasjonsfrihet, diskutere felles handling mot okkupasjonen, og mot normalisering av okkupasjonen for å oppnå rettferdighet og rettigheter for arbeiderklassen og folket.

Vi vil også føye til at NU nå fyller nå krava og i disse dager vil bli godkjent som General Trade Union av palestinske myndigheter. Dette gir dem større faglige rettigheter både nasjonalt og i internasjonale faglige organer.

En viktig forutsetning for hele prosjektet er at det bygges på gjensidighet. Begge parter gir, begge parter lærer av hverandre. For å sikre at samarbeidet tar en form vi kan stå inne for, har vi en plattform for prosjektet og en samarbeidsavtale som begge parter har undertegna.

En viktig drivkraft for oss er dessuten at FU/WM vil engasjere oss i de byggende kreftene - med folk som har håp for framtida, og ikke å fordype oss i okkupasjonens elendighet. Vi ønsker å gjøre noe konstruktivt. Å bare være vitner til situasjonen som stadig forverres er ikke til å holde ut.

Vi har kompetanse på skoloring av tillitsvalgte i Workmates rekke, og har tilbudt hjelp til gjennomføring av et skoloringsprogram for tillitsvalgte. De har signalisert at de heller ønsker å drive opplæring med egne krefter, og vi har alternativt hatt en innsamlingsaksjon blant fagorganiserte til støtte for kursvirksomheten («Send en tillitsvalgt på kurs»). Vi har fått etablert gode rapporteringsrutiner i forhold til bruken av pengene. Vi har valgt å fokusere på kursvirksomhet blant annet fordi dette har allmennyttig verdi utover organisasjonens egen. Men økonomisk støtte er ikke noe stort poeng for oss.

FAGBEVEGELSEN SOM ARENA

Vårt syn er at faglig organisering først og fremst handler om å styrke arbeiderkollektivet i møte med arbeidsgiver, som i sin tur gir kollektiv styrke på andre arenaer. Fagorganisasjoner skiller seg fra for eksempel partier ved at plattformen kan være felles interesser på jobben alene. Selvfølgelig en umulighet under en okkupasjon, men allikevel det viktigste kriteriet i vurderinga av en fagforening. Vi håper NU lykkes med å skape en fagbevegelse som først og fremst representerer medlemmene. Så langt har vi ingen grunn til å tvile på at NU har dette som rettesnor.

Hvis man vil drive et politisk retta arbeid overfor den norske fagbevegelsen, Norges største og viktigste masseorganisasjon, må man beherske særegne arbeidsmetoder på grunn av oppbygging og organisasjonspraksis på denne arenaen. Dette mener vi at FU har klart.

Støttearbeidet i fagbevegelsen er økonomisk og politisk støtte i kombinasjon, og bevilgninger til ulike formål er en metode som tradisjonelt blir benytta. Det er fagbevegelsens måte å vise solidaritet på. Det er ikke vår intensjon å legge oss opp i hvordan fagforeninger velger å legge opp sitt solidaritetsarbeid, men vi kan formidle at den palestinske frigjøringskampen også må føres her hjemme. Hvis vi greier å utvide det økonomiske støttearbeidet med samarbeidsprosjekter og gjensidig utveksling, mener vi at vi har gjort et godt arbeid.

FU/Workmates ønsker å være, og er, et nødvendig bindeledd mellom lokale fagforeninger og tillitsvalgte i Norge og Palestina. Vanlige fagforeninger er ikke like profesjonelt drevet som fagforbund og sentrale ledd. Mer gjennomtrekk og færre økonomiske ressurser gjør at solidaritetsarbeidet må fornyes hele tiden. Formelle vedtak har ikke samme tyngde. Det er vanskelig for oss som kjenner fagbevegelsen å forstå tankegangen bak AUs vedtak fra april, som satte en frist til 1. september for å overføre dette arbeidet til fagforeningene selv.

Vi har opparbeida oss et betydelig kontaktnett i fagbevegelsen. Vi jobber stadig med å mobilisere og engasjere fagbevegelsen i prosjektet. Vi har flere kontakter vi jobber med å utvikle, og planlegger flere studieturer. FUs virksomhet er i økende grad også respektert i LO, og vi får økt anerkjennelse for den jobben vi gjør. Det er nå også oppretta kontakt mellom LOs internasjonale avdeling og NU.

BETYDELIG ERFARING

Til sammen har medlemmene i FU/WM betydelig erfaring:

- Vi har årevis med praksis i faglig arbeid, organisasjonsarbeid og solidaritetsarbeid. Vi er ikke amatører.
- Vi anser oss for å være ganske gode på politiske analyser, vi veit hva vi driver med.
- Vi har god kunnskap om Palestina-spørsmålet og god oversikt over fakta på bakken gjennom et utall av studieturer og andre turer. Alle besøk blir oppsummert grundig kollektivt, sånn at de nye erfaringene blir alles kollektive eiendom.
- Vi har god kunnskap om den organisasjonen vi ønsker å samarbeide med, altså NU, vi mener at vi har grunn til å stole på dem, og vi har fått på plass rammeverk og samarbeidsavtaler med dem. NU sender oss stadige rapporter over virksomheten sin.
- Vi er rimelig klar over de fallgruvene vi kan ramle i, og diskuterer dem jevnlig. Som det står i plattformen: NU-prosjektet skal og må være dialektisk prosess, som utvikles gjennom oppsummering og læring
- Og: Vi støtter fullt og helt opp om Palkom, og mener vi er lojale til organisasjonen, som vi betrakter som vår organisasjon.

DIREKTE KONTAKT ER NØDVENDIG

Alt solidaritetsarbeid har et element av stillingstaken i forhold til hvem du gir oppmerksomhet. Hvis vi skal formidle kontakt mellom fagorganiserte på grunnplanen må noen i Palestina nødvendigvis få denne oppmerksomheten.

Hvis Palkom ikke ønsker å bruke direkte kontakt som arbeidsmetode, vil det faglige arbeidet stagnere. Det fins åpenbart uenigheter i Palkom om hva som er den beste måten å drive faglig solidaritetsarbeid på. Det tror vi Palkom kan leve godt med. □

« Støttearbeidet i fagbevegelsen er økonomisk og politisk støtte i kombinasjon, og bevilgninger til ulike formål er en metode som tradisjonelt blir benytta »

FADDER- ORDNINGEN I LIBANON

*Musikkgrupper, helseseminarer og åpning
av ny park i Burj El Shemali.*

Glade barn på sommerskole i august.

Helseseminar i samarbeid med
Medical Aid for Palestinians.

Musikkgruppene er populære.

Beit Atfal Assumoud (BAS) har arrangert mange aktiviteter og seminarer i løpet av skoleferien. Her nevnes noen som også omfatter Shatila og Burj El Shemali, som er de leirene støtten fra Palestinakomiteen går til.

Musikkgruppene fra Burj El Shemali og Shatila opptrådte på konserten «Palestine singing Melody of the Stones» 6. august. Konserten var organisert av Al Kamandjati-organisasjonen i samarbeid med American University i Beirut (AUB). Musikkgruppene framførte palestinske nasjonalsanger, orientalske moderne sanger og arabisk klassisk musikk.

Medlemmer fra musikkgruppene gikk på et tredagers kurs for å lære å reparere musikkinstrumenter, dette også i samarbeid med organisasjonen Al Kamandjati. Eksamen ble avholdt for de elevene som hadde hatt musikkundervisning i 2014 og 2015.

Undervisning for støtteklasser ble holdt i hele august for 329 elever fra alle leirene. Programmet tok sikte på å forbedre barnas grunnleggende kunnskaper i matematikk, arabisk og engelsk. Barna gjennomgikk aktiviteter med læring som mål for å forberede dem for et nytt skoleår.

I forbindelse med et psykososialt støtteprogram arrangerte BAS både innendørs og utendørs aktiviteter i løpet av sommerferien. Et stort antall barn tok del i dette i løpet av tre uker. Flere sommerleirer ble avviklet ulike steder, blant annet organiserte speidergruppen i Burj El Shemali en ukas sommerleir for 149 barn og 20 ledere.

En park ble åpnet 6. august i Burj El Shemali. Tomten er donert av en av innbyggerne, og speidergruppen i Shemali har gjort en stor innsats for å sette den i stand.

BEVISSTGJØRENDE MØTER OG SEMINARER

BAS arrangerer jevnlig seminarer både for barn, ungdom, foreldre og ansatte innenfor diverse temaer. Temaene i august har blant annet vært samarbeid, relasjoner, vold mot barn og forebyggende tiltak. For lærerne har det også blitt holdt kurs om autisme. Temaer som tidligere er nevnt i rapporten i forrige utgave av Fritt Palestina blir gjentatt med jevne mellomrom i de forskjellige leirene.

Klima og forurensing er temaer som også blir tatt opp på

seminar. I juli var temaet skadevirkningen av plast på helse og i naturen, og hvordan plast kan gjenvinnes. I Shatila har ungdommer lært hvordan det kan lages instrumenter av materialer i naturen.

Den internasjonale fangedagen ble markert i sommer med kulturelle aktiviteter der barn tegnet, sang og danset og hadde forskjellige konkurranser. Temaer som omhandlet den palestinske arven ble ivaretatt ved at barna kunne høre på de eldre som fortalte historier fra livet i og flukten fra Palestina.

Beit Atfal Assumoud har sendt en rapport om de fastboende palestineres levestandard i Libanon, og hvordan situasjonen er for de palestinsk-syriske flyktningene som stort sett har slått seg ned i de eksisterende palestinske flyktningeleirene. Utdrag fra denne rapporten kan leses et annet sted i Fritt Palestina. □

Grete Thunold
Koordinator for fadderordningen
grthun@online.no
tlf. 906 94 868

Ønsker du å bli fadder for Beit Atfal Assumoud? Gå inn på www.palestinakomiteen.no og les om fadderordningen under Solidaritetsarbeid.

Denne rapporten fra fadderordningen er basert på Beit Atfals nyhetsbrev fra august.

FADDERORDNINGEN I TALL

Fadderordningen hadde 177 betalingsavtaler pr. 01.09.2015, tre flere enn ved forrige rapport. Det er fortsatt fem individuelle faddere. Palestinakomiteen foretar overføring av penger til BAS kvartalsvis. Det er overført tilsammen 198 205 kroner for første og andre kvartal i 2015.

Beit Atfal Assumoud takker alle givere i Norge for støtten!

FYLKESREPRESENTANTER

OSLO	Gada Azam	gada22@hotmail.com	97790124
Vara 1	Merete Samuelsen	oslo@palestinakomiteen.no	99519710
Vara 2	Audun Os Eskeland	audunos@gmail.com	41409568
BUSKERUD	Karoline Stensdal	karolinestensdal@hotmail.com	97681926
Vara	Karl Petter Endrerud	karl-petter.endrerud@bfk.no	46909160
Hedmark	Kristian Dragsten	kdragst197@gmail.com	91140541
Oppland	Liv Sørlien	liv.sorlien@bbnett.no	90665349
Vara	Bjarne Nilsson	bjarne.nilsson@elsikkerhetnorge.no	95981617
Vestfold	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Vara	Ole Marcus Mærøe	maeroe@online.no	90990932
Telemark	Gerd von der Lippe	gerd.v.d.lippe@hit.no	48036842
Vara	Sigbjørn Hjelmebreke	hjelmebreke@gmail.com	95068557
Aust-Agder	Hiba Echkantena	hiba1982@gmail.com	90927176
Vara	Mohammed Chkontana	Mohammed.Ali.Chkontana@arendal.vgs.no	90552652
Vest-	Aslak T Fjermedal	afjarm@gmail.com	91626126
Vara	Karen Grimsmo	karengrimsmo@hotmail.com	94895535
Rogaland	Ingebreth Forus	Ingebreth.forus@lyse.net	98296728
Vara	Louise Kristiansen Steinsvik	louisesteinsvik@hotmail.com	99477387
Hordaland/S&F	Magne Hagesæter	magne.hagesater@gmail.com	95968760
Vara	Espen Nordheim	espen_sn_29@hotmail.com	
Møre og Romsdal	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Vara	Guttorm Eldøen	matsern@online.no	92630106
Trøndelag	Tom Dahle	nuffen@nuffen.com	97503748
Vara 1	Anna Mørseth	anna-mo@online.no	41559288
Vara 2	Vilde Aarehtun	vilde.aarehtun@gmail.com	
Nordland 1	Jorunn Anda Aronsen	jordunn.anda@hotmail.com	91525882
Nordland 2	Svein Olsen	skola3004@hotmail.no	41516677
Troms	Knut Borud	knut@borud.no	41566418
Vara	Randi Sørensen	postmaster@randias.net	93495798

ANDRE KONTAKTPERSONER

Faglig Utvalg	Petter Thoresen	petter2resen@yahoo.no	97579177
Sol.arb. i Libanon	Elisabet Sausjord	esausjord@gmail.com	90667062
Sol.arb. Palestina	Annicken Lundgård	annicken@gmail.com	90510670
Al Quds Reisebyrå	Marianne Voss	post@alquds.no	22110026
Medlemsarkiv	Arne Apold	medlemsarkiv@palestinakomiteen.no	
Boikottutvalget	Stephan Lyngved	boikott@palestinakomiteen.no	99503058
Fadderprosjekt	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Kunstnerutvalget	Kåthe Øien	palkom.kunst@gmail.com	90512105

ARBEIDSUTVALGET PALESTINAKOMITEEN

Leder	Kathrine Jensen	kathrine@palestinakomiteen.no	90743720
Nestleder	Jonas Skullerud Iversen	jonas_ivers@yahoo.no	95824491
Økonomiansvarlig	Helga Hvidsten	helghvid@outlook.com	95775943
Organisasjonssekretær	Berit Aaker	berit.aaker@palestinakomiteen.no	95969874
Komm.sekretær	Line Snekvik	linesnekvik@gmail.com	94243720
Styremedlem	Ada Castracane	ada@palestinakomiteen.no	90647021
Styremedlem	Erik Skare	erik.skare@gmail.com	93457696
Styremedlem	Eldbjørg Holte	eldbjorgholte@gmail.com	48212214
Styremedlem	Kaspar Tjeldflaat Steudel	kaspar507@hotmail.com	48204573
Styremedlem	Arne Birger Heli	heper@online.no	90063116
Styremedlem	Sverre Johnsrud (permisjon)	sjohnsr@online.no	90601189
Styremedlem	Øyvind Sagedal	Oyvind.sagedal@kirken.oyer.no	95023848

OVERSIKT OVER LOKALLAG

Oslo/Akershus	Merete Samuelsen	oslo@palestinakomiteen.no	99519710
Buskerud	Sverre Johnsrud	sjohnsr@online.no	90601189
Telemark	Aasta Kravik	aasta.kravik@gmail.com	41178405
Hedmark	Bernt Wold	hedmark@palestinakomiteen.no	99038790
Oppland	Øyvind Sagedal	oyvind.sagedal@kirkekontoret.no	95023848
Drammen	Arne Birger Heli	heper@online.no	90063115
Tønsberg/Horten/omegn	Øyvind Wistrøm	oyvind.wistrom@hbv.no	90990932
Larvik	Grete Thunold	grthun@online.no	90694868
Sandefjord	Mette Clifton	mettecli@online.no	41682994
Aust-Agder	Tore Wold	palestinaaustagder@gmail.com	90073473
Vest-Agder	Steinar R. Berge	srberge@online.no	48881433
Rogaland	Ingrid Baltzersen	ingridbaltzersen@gmail.com	98876578
Kvinnherad	Egil Vaage	egil.vaage@knett.no	93241857
Hordaland	Morten Heszelein-Lossius	bergen@palestinakomiteen.no	
Trøndelag	Daniel Krutå Enge	trondheim@palestinakomiteen.no	48154693
Rana og omegn	Heidi Aronsen	hei.aron@yahoo.no	97179079
Narvik/Harstad	Jan Åge Riseth	narvikriseth@gmail.com	99298203
Bodø	Jorunn Anda Aronsen	jorunn.anda@hotmail.com	91525882
Tromsø	Knut Borud	knut@borud.no	41566418
Finnsnes	Tove Lie	tovekullerud@gmail.com	90732149
Sunnmøre	Kjell Stephansen	kjell.stephansen@gmail.com	97741035
Romsdal	Lars Oltedal	loltedal@online.no	90865484
Voss	Marianne Skudal	marianne.70@hotmail.no	41763657
Telemark	Aasta Kravik	aasta.kravik@gmail.com	41178405
Midt-Helgeland	Ulf Ulriksen	ulf.ulriksen@gmail.com	91350414

BLI MED I ARBEIDET FOR AKADEMISK OG KULTURELL BOIKOTT AV STATEN ISRAEL!

AKULBI (Samarbeidskomiteen for akademisk og kulturell boikott av staten Israel) trenger flere med i arbeidet! Kampanjer for akademisk og kulturell boikott av staten Israel utvikler seg over hele verden, som en viktig del av BDS-bevegelsen.

Men staten Israel og de pro-israelske lobbyene gjør alt de kan for å stoppe slike kampanjer. De vet at denne delen av boikott-bevegelsen kan få stor betydning, slik den fikk det i kampen mot apartheid-regimet i Sør-Afrika. Her i Norge startet arbeidet for alvor med oppropet for akademisk og kulturell boikott i 2010 (Se www.akulbi.no).

Og det har vært nok å gripe fatt i. I 2013 var det ungdomsturneringen i fotball, som UEFA hadde valgt å legge i Israel. Det lyktes ikke å få flyttet turneringen, men protestene ble lagt merke til. Sist vinter var det Nationalteatrets samarbeid med det israelske nasjonalteateret Habima, som det lyktes å reise en ganske stor motstand mot.

Nå er det Universitetet i Stavanger som har gått i samarbeid med Technion-universitetet i Haifa; om teknologi til Israels olje- og gassutvinning utenfor den palestinske kysten, inkludert farvann utenfor Gaza. Palestinaaktivister i Stavanger har reist motstanden, i samarbeid med AKULBI. Vi i AKULBI gjør så godt vi kan med å disse og andre saker.

Vi er sikre på at det er flere saker vi kunne oppdaget og fulgt opp. Men vi trenger flere folk! Og særlig flere unge mennesker, som kan bidra med friske øyne og ideer.

Du trenger ikke være akademiker eller kunstner for å være med i arbeidet for akademisk og kulturell boikott. Du trenger bare være engasjert i palestineres sak. Og ha et ønske om å gjøre en forskjell, i et arbeid både palestinerne og israelske anti-sionister ber oss om å intensivere.

Ta kontakt med oss! Send en mail til leder@akulbi.net.

Eller kontakt oss via vår Facebook-side, ved å søke etter AKULBI på Facebook.

**DU ER ØNSKET!
Hilsen styret i AKULBI
v/Tore Sivertsen**

SKIFT TIL AVTALEGIRO!

Palestinakomiteen foretrekker å få betalinger både til innsamlinger og medlemskontingent via avtalegiro og ber deg om å ta i bruk ordningen. Fyll ut skjemaet under og send det til oss!

FADDERORDNINGEN

Palestinakomiteen samarbeider med Beit Atfal Assomound som er en ikke-religiøs og partipolitisk uavhengig palestinsk/libanesisk NGO. Organisasjonen har et bredspektertilbud til barn og ungdom i en rekke flyktningeleire i Libanon. Vårt samarbeid er en såkalt representativ fadderordningen, hvor midlene går til tiltak som når mange barn i to leire. Administrative utgifter som geby-

rer, revisjon og medlemsblad til bidragstere dekkes av innsamlingen.

PALESTINASOLIDARITET

Palestinakomiteen har i alle år samarbeidet med organisasjoner i Libanon og Palestina om først å sende helse- og kriseteam, så solidaritetsarbeidere. Vi supplerer dette med flere studieturer. Alt har som hovedmål å styrke solidaritetsarbeidet her hjemme, i tråd med palestinernes ønsker. Vi bruker også midler fra denne innsamlingen til viktige arrangementer i Norge. Administrative utgifter dekkes av Palestina-komiteens driftsmidler, hele innsamlingen går til konkret solidaritetsarbeid ute og hjemme.

Svarkupong	
Jeg vil gi min støtte til Palestinakomiteen i Norge med kr. _____ ( ) Pr. måned ( ) Pr. kvartal ( ) Pr. halvår ( ) Årlig	
☐ Fadderbarnprosjekt ☐ Palestina-solidaritet Bare ett formål pr. svarkupong.	☐ Medlemskontingent <small>Ditt Personopplysningsloven av 14. april 2000, informerer vi om følgende: Når du støtter Palestinakomiteen, vil vi oppbevare informasjon om at du har gitt, og gjør oppmerksom på at du i fremtiden kan komme til å motta materiell fra Palestinakomiteen. Palestinakomiteen vil ikke utlevere ditt navn og adresse til andre med unntak av eventuelle krav fra offentlige myndigheter, for eksempel skatteetaten vedrørende eventuelt skattefradrag.</small>
☐ Jeg ønsker skattefradrag, mitt personnummer er _____ <small>For firma / bedrifter skrives foretaksnummer:</small> _____	
☐ Jeg ønsker å benytte Avtale Giro Mottaker: Palestina-komiteen i Norge Mottakers konto: 5082.07.56123	Beløpsgrense pr trekk <small>Må være samme som gavebeløp eller høyere:</small> Navn _____ Adresse _____ Postnr/sted _____
Beløpet trekkes fra mitt kontonummer _____ <small>Beløpet trekkes den 20.nde i måneden</small>	Underskrift _____
☐ Jeg ønsker ikke å motta varsel i forkant av betaling (Palestinakomiteen sparer bankgebyr). Dato _____ Sted _____	
KID (fylles ut av Palestinakomiteen) _____	Avtalen sendes/leveres i lukket konvolutt til Palestinakomiteen i Norge Postboks 9023 Grønland, 0133 Oslo.
OBS: medlemskontingent er ikke fradragsberettiget	

Palestinakomiteen i Norge
Postboks 9023 Grønland
NO-0133 Oslo

✧ PALESTINAKOMITEEN ØNSKER ALLE VÅRE MEDLEMMER EN SOLIDARISK JUL ✧